

Årsberättelse 2019

INNEHÅLL

Åsa Andersson har ordet	4	Årsredovisning 2019	42
Verksamhetsberättelse 2019	7	Förvaltningsberättelse	44
Året i siffror	8	Resultatöversikt och nyckeltal 2015–2019	49
Förskola	10	Koncernens resultaträkning	50
Äldreomsorg	13	Koncernens balansräkning	51
Stöd & Omsorg	14	Koncernens kassaflödesanalys	53
Nurologen	17	Moderstiftelsens resultaträkning	54
Fastighet	18	Moderstiftelsens balansräkning	55
Diakonala enheten	20	Moderstiftelsens kassaflödesanalys	57
Stora Sköndals hjärta – våra medarbetare	22	Noter	58
Med en självklar plats för alla	25	Direktion och ledningsgrupp	79
Framtidens Stora Sköndal	26	Ögonblick från året	80
Hållbarhetsredovisning 2019	29		
Vår värdegrund	31		
Jämlikhet	32		
Omtanke	34		
Förändring	38		
Noterat under året	40		

Med människan i fokus

Under 2019 fortsatte vår positiva ekonomiska utveckling, vilket är ett resultat som vi tillsammans jobbat hårt för att uppnå. Det är fantastiskt att se frukten av våra gemensamma ansträngningar. Tillväxtn målet detta år var bland annat att teckna två nya avtal, vilket vi gjorde för ett stödboende i Haninge och ett nybyggt vård- och omsorgsboende i Tyresö. Det är en viktig del i vårt strategiska arbete, att växa utanför vårt område, och finnas för fler medborgare i Stockholm.

Våra kund- och medarbetarundersökningar visade återigen på en hög grad av nöjdhet, något jag är otroligt glad och stolt över. Vi har fantastiska medarbetare, med en enorm ansvarskänsla och stort engagemang. De lever vår värdegrund och förmedlar den till våra kunder, varje dag. Våra medarbetare vågar ta ansvar och prova nytt, tar egna initiativ och utvecklar därigenom verksamheten. Våra duktiga chefer på olika nivåer har stor del i detta. Det är deras ledarskap som möjliggör en miljö där människor trivs, utvecklas och vågar ta för sig.

Arbetet med den nya stadsdelen fortsatte under 2019, och vi närmar oss nu inflyttning både i nya vård- och omsorgsboendet Villa Magnolia och i det nya LSS-boendet. Samtidigt flyttar det in personer i de övriga ca 300 hyresrätter och bostadsrätter som byggs på Magnoliatomten, vilket medför att vi får liv och rörelse i det nya området.

I maj fick vi planbesked för hela områdets kommande exploatering, som innebär att det kommer byggas 4500 nya bostäder, grundskolor, vård- och omsorgsboenden i olika former, förskolor, gemensamma möteslokaler, restauranger, service och mycket mer. När allt är färdigt kommer det skapats 1500 nya arbetstillfällen och minst 10 000 människor kommer att bo i Stora Sköndal.

Under 2020 blir det viktigaste uppdraget att attrahera rätt medarbetare, bibehålla och höja vår höga kvalitet, samtidigt som vi fortsätter att utvecklas på ett hållbart sätt. Att arbeta både i stort och smått, alltid med människan i fokus – det är både inspirerande och utvecklande.

Samhället påverkas till följd av covid-19 pandemin vilket har inverkan på Stora Sköndal och våra kärnverksamheter. Vilka konsekvenser det här kommer att få är för tidigt att säga, men att det för oss kommer att ha en negativ ekonomisk påverkan är med största sannolikhet säkert.

Att arbeta med och för människor i våra olika verksamheter har krävt och fortsatt kräver stora omställningar. Allt arbete som nu görs har syftet att minska virusutbredning bland både kunder och medarbetare, och att säkerställa en god vård och omsorg utifrån de förändrade förutsättningarna.

Stora Sköndal i mars 2020,

ÅSA ANDERSSON, DIREKTOR OCH VD

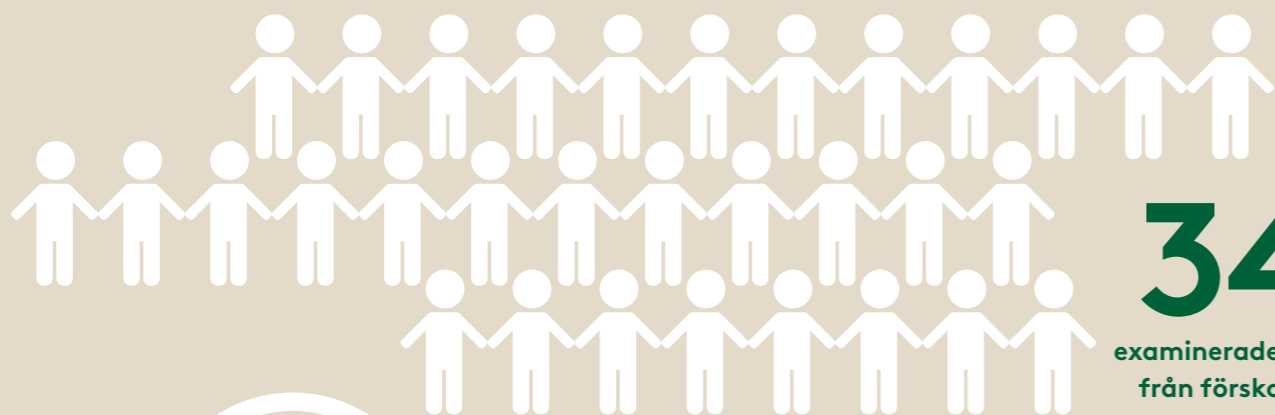

Verksamhetsberättelse
2019

Året i siffror

5459 besökare på julmarknaden i växthuset

34

examinerade barn från förskolan

50

värpta ägg från sommarhönsen på Solgårdens äldreboende

60

insekts- och vildbihotell har tillverkats av patienter på neurologen som en del av sin rehabilitering

18

deltagare i neurodans i samarbete med Balettakademin

836

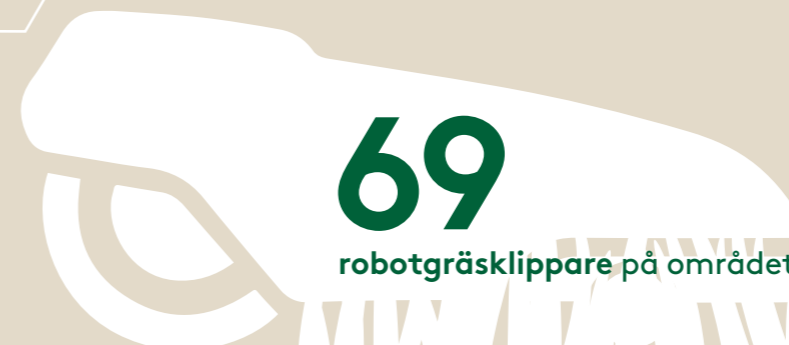
nya följare i sociala medier

Facebook, Instagram & LinkedIn

26

nya volontärer till vår volontärverksamhet

69

robotgräsklippare på områdets grönytor

Förskola

Stora Sköndals värdegrund och läroplanens uppdrag är grunden för vår verksamhet och det tillsammans med vårt projekterande arbetssätt genomsyrar alla dagar på våra förskolor Lilla Tollare och Lilla Sköndal. Vi arbetar kontinuerligt med att på barnens nivå diskutera normer och värderingar. Det kan handla om barns rättigheter eller vikten av tolerans och respekt för andra människor. Vi leker och sjunger oss fram, skapar och berättar sagor som förklarar och fördjupar.

DEN DIGITALA VARDAGEN

Skolans digitaliseringsstrategi har blivit väl implementerad i vår verksamhet. Lilla Tollare har tagit emot studiebesök både från andra

förskolor och kommunen, där vi föreläst och visat exempel på hur man kan arbeta med digitalisering i undervisningen.

Idag är lärplattan, webbägg, projektorer, greenscreen och blue-bots (små robotar) naturliga och uppskattade inslag i vår vardag. Vi jobbar också mycket med analog programmering, olika sätt att arbeta med instruktioner, kod och utförande utan att använda en skärm. Till exempel får barnen imitera robotar som ska följa kompisars kommandon. Detta arbete kan sedan översättas digitalt, genom att barnen ger blue-botsen kommandon för att ta sig mellan två platser. Både det analoga och det digitala arbetssättet ger barnen en möjlighet att utveckla sitt datologiska tänkande. Något som ger dem möjlighet att bryta ner en uppgift i mindre delar, till exempel att sortera upp information i relevant eller onödig och därefter hitta mönster för att sedan lösa ett problem.

PEDAGOGISKA LÄRMILJÖER

Ett av våra prioriterade förbättringsområden är våra pedagogiska lärmiljöer. Vi tror starkt på att det material och den miljö vi erbjuder barnen bidrar till deras utveckling och lärande. Vi har arbetat aktivt med våra lärmiljöer under året. För att skapa en samsyn kommer vi att arbeta fram ett underlag för vad barn hos oss har rätt till när det kommer till den pedagogiska lärmiljön. Detta är ett ställningstagande och ett arbetssätt för att skapa en likvärdig förskola.

ÅRET SOM GICK

- Minst en utbildad förskollärare per avdelning
- Reviderad läroplan som inkluderar digitalt lärande
- Nöjd medarbetarindex är högre än föregående år
- Uppskattad satsning på personalens kompetensutveckling
- Förskolecheferna blev rektorer

VÅRA VERKSAMHETER

Lilla Sköndal, Villan och Borgen i Sköndal och Lilla Tollare i Nacka.

ÅRET SOM GICK

- Villa Magnolia börjar byggas
- Utbildning av omsorgs- samordnare klar
- Klartecken för etablering av ny verksamhet i Tyresö
- Nio nya lägenheter på Björkgården, för yngre med demenssjukdom
- Samarbete inlett med Stadsmissionens skolstiftelse

VÅRA VERKSAMHETER

Villa Tollare i Nacka, Solgården, Kyrkbyn, Johannesgården äldre- och korttidsboende, Villa Sköndal, Villa Drevviken, Björkgården och Dagliljan i Sköndal.

Äldreomsorg

Stora Sköndals äldreboenden erbjuder vård och omsorg med uttalad respekt för den enskildes behov. De som bor hos oss ska få leva sina liv med god livskvalitet, något som personalens stora engagemang möjliggör varje dag. Våra verksamheter ligger naturnära, men ändå inte långt ifrån stan. Här ryms både vila och energi, stillhet och stimulans.

Inom vår äldreomsorg finns idag vård- och omsorgsboenden, boende för yngre med demenssjukdom, daglig verksamhet och ett korttidsboende. Våra äldreboenden är mycket uppskattade vilket bland annat vår höga beläggning är ett kvitto på.

FOKUS PÅ KOMPETENSUTVECKLING

Vi arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling, med fokus på både interna och externa utbildningar. Ett exempel på det är att alla medarbetare inom äldreomsorgen under året utbildades i palliativ vård. Under 2019 uppnådde vi vår interna målsättning att alla medarbetare ska ha kompetens utifrån sitt uppdrag.

SAMARBETE MED STADSMISSIONENS SKOLSTIFTELSE

Under året har vi utvecklat ett samarbete med Stadsmissionens skolstiftelse. Det innebär att vi tar emot lärlingar från Stadsmissionens vård- och omsorgsutbildning vilket är betydelsefullt för vår verksamhet. Stora Sköndal har även en representant med i skolstiftelsens programråd, vilket ger oss möjlighet att påverka utbildningens utformning.

Vi diskuterar nu andra samarbeten tillsammans med Stadsmissionens skolstiftelse och ser över möjligheten att gemensamt starta en YH-utbildning, som vänder sig till undersköterskor som vill specialistutbilda sig.

NYTT OCH NYBYGGT

Under 2020 går byggstarten för vår nya verksamhet i Tyresö. Nära Tyresö Centrum byggs ett äldreboende med 80 lägenheter och ett korttidsboende med 12 lägenheter, som beräknas vara inflyttningsklara i början av 2022. Under 2020 flyttar också hela Kyrkbyn, med boende och personal, in i nybyggda Villa Magnolia på Sköndalsområdet. Här väntar 74 lägenheter fördelade på fyra plan.

Stöd & Omsorg

På Stora Sköndal arbetar vi utifrån övertygelsen om att alla människor vill spela huvudrollen i sitt eget liv. Vårt jobb är att ge det stöd som behövs på vägen, och vi anpassar våra resurser efter varje individs behov och förutsättningar. Våra verksamheter inom stöd och omsorg är: gruppboendestäder och daglig verksamhet LSS, träningslägenheter, socialpsykiatri, stödboende och HVB-hem för ensamkommande ungdomar.

HVB-BOENDE PILBACKEN & STÖDBOENDE I TRÄNINGSLÄGENHETER

Sedan flyktingvågen 2015 har vi fått en stramare asylpolitik och färre ensamkommande ungdomar till Sverige, vilket påverkar vår verksamhet. Det har under året lagts ner ett antal HVB-boenden för ensamkommande ungdomar i Stockholmsområdet. Pilbacken är ett av få HVB-boenden i Sverige som har fördelen att inom samma organisation kunna erbjuda övergång från HVB-boende till stödboende i träningslägenhet med medföljande kontaktperson. Vi är också en av få utförare som har möjlighet att ta emot både unga män och kvinnor.

De nya direktiven från Stockholm stad innebär att ungdomar från Pilbackens HVB-boende i större grad än tidigare flyttar ifrån oss och inte går över till stödboende i träningslägenheter. Vi har utifrån 24 planerade träningslägenheter i stödboende behövt minska till 18 stycken under 2019. Inför 2020 planeras även en minskning av antalet platser på HVB-boendet Pilbacken, en anpassning till stadens nya sätt att arbeta.

SOCIALPSYKIATRI

Boendestöd och stödboende är en socialpsykiatrisk verksamhet som erbjuder stöd till vuxna med psykisk ohälsa. Stödet kan antingen ske i den egna bostaden inom Stockholmsområdet eller i ett stödboende på området Stora Sköndal. Vi har under året fokuserat på att ytterligare höja vår kvalitet på stödet till varje individ.

Under 2019 har vi haft fyra mål som har rört ekonomi, kvalitet, kompetens och miljö. Vi har kontinuerligt fått positiv respons kring vår höga kvalitet och våra resultat från beställare. Trots en större omsättning av placeringar än förväntat har vi genomgående en hög kundnöjdhet och höjde vårt resultat från föregående år. De goda resultaten kan vara en följd av att vi lyckats rekrytera personal med eftergymnasial utbildning och rätt kompetens.

GRUPPBOSTÄDER OCH DAGLIG VERKSAMHET (LSS)

På gruppboendestaden Nils Lövgrens väg 1 i Sköndal har ett mål varit att öka kvaliteten på den sociala dokumentationen, vilket kunde göras när en stödpedagog anställdes under hösten. Daglig verksamhet har fått fler deltagare och ett gott rykte som sprids av nöjda föräldrar. Det har lett till att vi kunnat utveckla verksamheten, flytta till större lokaler och utöka vårt utbud av aktiviteter. Under 2020 ser vi fram emot fortsatt utveckling av vår dagliga verksamhet.

ÅRET SOM GICK

- Nya direktiv från Stockholms stad gällande HVB-boende
- Minskat antal träningslägenheter
- Fortsatt nöjda kunder

- Ytterligare stödpedagog anställd
- Fler deltagare inom daglig verksamhet

VÅRA VERKSAMHETER

Gruppboendestad LSS i Vällingby. Gruppboendestad och daglig verksamhet LSS, träningslägenheter, socialpsykiatri, stödboende och HVB-hem för ensamkommande ungdomar i Sköndal.

ÅRET SOM GICK

- Fokus på digitalisering
- Givande forskningssamarbeten
- Gott ekonomiskt resultat
- Nöjda kunder

VÅRA VERKSAMHETER

Heldygnsrehabilitering, dagrehabilitering, fysioterapimottagning, logopedmottagning och en fristående mottagning för diagnosen ME/CFS.

Neurologen

Neurologiska rehabiliteringskliniken är en förändringspositiv verksamhet där medarbetarna aktivt deltar i att utveckla verksamheten för att utveckla vården och förbättra för både patienter och medarbetare. Våra verksamheter är:

- Neurologisk rehab efter vård på akutsjukhus
- Planerad neurologisk rehabilitering, slutenvård och dagrehab
- Logopedmottagning
- Fysioterapimottagning
- ME/CFS mottagning

ÖKAD DIGITALISERING

Ett fokus under 2019 har varit ökad användning av digitala verktyg och inom varje verksamhetsområde har flera projekt genomförts med gott resultat.

- Stationära datorer har bytts mot bärbara för möjlighet att dokumentera i journal vid olika möten och ronder.
- För ME/CFS-mottagningen har vi möjliggjort för digitala vårdmöten som ett komplement till fysiska möten.
- Nya tekniska hjälpmedel används och underlättar vid träning och rehabilitering.

Vi har även utvecklat vår process för mottagande av patienter med funktionella symtom. Detta har genomförts i team hos oss tillsammans med funktionella teamet på Huddinge sjukhus. Syftet har varit att säkerställa att den här patientgruppen tas om hand på bästa sätt utifrån standardiserade förhållningssätt.

NÖJDA KUNDER OCH ÖKAD DELAKTIGHET

Vi har enligt våra enkäter och andra uppföljningsverktyg nöjda kunder, beställare och medarbetare. Under året har vi provat att mäta patientnöjdhet hos inneliggande patienter kontinuerligt vid utskrivning. Efter en utvärdering har vi beslutat att under kommande år komplettera enkäterna

med intervjuer av ett antal patienter. Detta för att öka patienters delaktighet och genom det finna mer detaljerade förbättringsområden och möjligheter till utveckling.

Patienters och anhörigas delaktighet i rehabiliteringen har varit centralt under året och en utveckling av det arbetet kommer att fortgå även under kommande år. Vi har bland annat bjudit in anhöriga och patienter till föreläsningar och informationsträffar med representanter från Strokeföreningen.

DANS OCH 3D-PRINTAD MAT

Kliniken har som tidigare år deltagit i ett antal forskningssamarbeten. I projektet Framtidens Mål tittar man på hur 3D-printad, individanpassad mat kan underlätta för patienter som har svårt att tugga och svälja (dysfagi). Överläkare på ME/CFS-mottagningen bedriver fortsatt forskning inom ME/CFS på Karolinska institutet. Under året testades dans bland våra patienter med neurologiska diagnoser. Vid utvärdering såg vi förbättringar i balans och till viss del gångförmåga, och personerna förmedlade även att de kände sig gladare efter dansen. Vi hoppas kunna erbjuda dans även i framtiden.

EKONOMI

Det har pågått ett intensivt arbete med intag och beläggning på vårdavdelningen som gör att vi fått ett gott resultat trots ojämnt inflöde av remisser.

Fastighet

Stora Sköndal fastighetsförvaltning ansvarar för förvaltning, förädling och utveckling av fastigheter, grönområden och kyrkogården i Stora Sköndal. Vår samarbetspartner Sodexo tar hand om drift, teknik och markskötsel.

Det befintliga fastighetsbeståndet på Stora Sköndals område består av både bostäder och verksamhetslokaler. Våra hyresgäster är seniorer, studenter, verksamheter inom stiftelsen och externa verksamheter som drivs av Fazer, Remeo, Ersta Bräcke Sköndal Högskola och många andra.

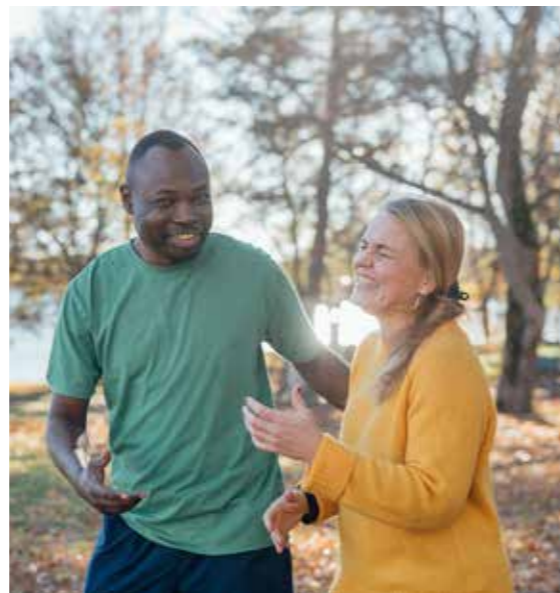
SENIORER OCH STUDENTER I FOKUS

Beläggningen för såväl bostäder som verksamhetslokaler har under året varit god. Inom bostads-beståndet är studenter och seniorer en viktig målgrupp. Under året har vi lagt förmedlingen av studentbostäder via Stockholms bostadsförmedling för att kunna nå ut till en bredare grupp studenter och inte bara de på vår egen högskola.

Vi har en nära dialog med våra hyresgäster i seniorbostäder. Informationsutbyte och kontinuerliga möten är två viktiga delar. Ett nytt samarbetsavtal med seniorerna tecknades under året för att förtydliga våra gemensamma mål och fortsatta dialog.

NYHETER I ORGANISATIONEN

En ny fastighetschef tillträdde och under året har fokus legat på att organisera oss för att på bästa sätt kunna möta de framtida kraven på Stora Sköndal som hyresvärd. Både utifrån perspektivet att vara en professionell hyresvärd

inom vårt befintliga hyresbestånd och med tanke på den utveckling området står inför i och med exploateringen av Framtidens Stora Sköndal.

Omorganiseringen har lett till förenklade kontaktvägar som skapar goda förutsättningar för långsiktiga relationer med hyresgästerna.

UTMANINGAR UNDER ÅR 2020

Uthyrningen anpassas i takt med och av hänsyn till den kommande bebyggelsen. Att planera för omflyttningar av bostadshyresgäster har varit ett stort arbete under året. Det kommer vara av högsta prioritet under kommande år, där vi kommer kunna erbjuda befintliga hyresgäster nya boendemöjligheter inom området.

ÅRET SOM GICK

- Ny fastighetschef
- Utökad dialog med områdets hyresgäster i seniorbostäder
- God beläggning på både bostäder och lokaler

Diakonala enheten

Den tydligaste förändringen i vårt uppdrag är att vi nu vänder oss till fler än de människor som finns inom Stora Sköndals område, samt att vi nu också bedriver egna verksamheter. Hela Farsta stadsdel växer och den stora inflyttningen i området har förändrat befolkningsstrukturen i närmiljön. Från att övervägande äldre människor bott och vistats i Sköndal så finns här idag ett flertal människor mitt i livet, men också påtagligt många barnfamiljer och unga vuxna. Det innebär att vi i våra aktiviteter, öppna mötesplatser, grupper, enskilda samtal i kyrkans verksamheter möter nya behov och förväntningar vilket är spännande och utmanande.

LYCKOSAMT SAMARBETE

Under året har vi också utvecklat och utökat samarbetet med Farsta församling, Sköndalsdistriktet. Vi har flera verksamheter och aktiviteter där vi har samarbetat både gällande de personella resurserna och lokalmässigt. Det har berikat och möjliggjort för oss både inom Stora Sköndal och i distriktet i församlingen. Exempel på samverkan i de fasta aktiviteterna under året:

- Drop-in fika och skaparverkstad för barn och vuxna, parallellt med barnkörverksamhet, musik och kyrkstunder på Stora Sköndals verksamheter.
- Öppen förskola, mobilhjälp för äldre och café Nyfiket.
- Sopplunch, samtalsgrupp om tro och liv, anhörigrupp och sorgegrupp.

ÖPPET NÄR ANDRA HAR STÄNGT

Under sommaren pågick några av våra fasta aktiviteter trots semestertider, då många av våra deltagare är hemma under sommaren. Vi valde också att ha öppna verksamheter som riktade sig till både barn och vuxna, med fokus på social gemenskap och möjlighet till samtal.

Det startade med två veckors dagläger i samband med skolavslutningen, där 50 mellanstadiebarn fick möjlighet att vara med. Nästan hälften av dessa barn kom från de nyanlända familjerna boende på området Stora Sköndal, vilket möjliggjordes genom uppsökande verksamhet – ett av de nya samarbeten som startat mellan oss och församlingen.

Vi höll också öppet i kapellet på tisdagsförmiddagar, vilket visade sig vara en mycket god idé. Nyfikna förbipasserade tittade in och tände ljus. Vi fick också fler inplanerade besök som kom för att se kapellet, dela gemenskap och dricka en kaffetår.

Vi är särskilt tacksamma över att vi kunde erbjuda sommaröppet lekrum på onsdagar, eftersom behovet visade sig vara stort. Det är en tydlig trend att fler barnfamiljer varit hemma under sommaren och då har det varit en värdefull aktivitet att få mötas en förmiddag i veckan. Vi bjöd även in seniorer på området att vara med en stund och att få mötas över generationsgränserna var väldigt uppskattat. Vi hoppas att vi nästa år, genom fortsatt samverkan med Farsta församling, har möjlighet att återigen hålla öppet när många andra har stängt och behovet av social gemenskap är stort.

FLER HÖJDPUNKTER UNDER ÅRET

Vi har under året varit tillgängliga för våra nyanlända i området, både ensamstående och barnfamiljer, och många har hittat till de olika aktiviteterna som arrangeras. En del kvällar har vi följt flera barn hem från barnkören och skaparverkstaden, som håller till i Stora Sköndals kyrka. Vi har haft möjlighet att stötta med kläder och skor, en och annan matkasse eller ett bidrag till reskassa med SL när det krisat. Flertal samtal har förts med bland annat myndigheter för att föra någons talan och bevaka mänskliga rättigheter.

Ljuständningen i kapellet under allhelgonahelgen slog alla rekord i år, då flera hundratals människor kom för att tända ljus, samtala, ta en fika och sitta ned en stund. Det har blivit en tradition som nu spridit sig utanför området, och från alla håll kom människor för att hedra och minnas de som lämnat detta jordeliv före oss.

På julafton var vi engagerade i Jul för ensamboende. En minibuss var bokad och hämtade de som behövde skjuts till och från kyrkan, där vi även i år hade julfirandet. Det var både seniorer och andra som bjöds in. Vi startade i fullsatt kyrka med många barn som

var med och sjöng och skapade julkrubban. I församlingshemmet serverades sedan glögg och en god jultallrik.

ATT SE FRAM EMOT

Under 2020 vill vi fortsätta arbeta med människor i alla åldrar på området Stora Sköndal och utanför. Behoven är stora och vi måste ständigt stanna upp och fundera över om vi gör rätt saker för rätt målgrupper. Utvärdering allteftersom är ett måste. Det är lätt att bli fartblind i medvind!

ÅRET SOM GICK

- Utökat samarbete med Farsta församling
- Fortsatt stöd till nyanlända
- Sommarläger för mellanstadiebarn
- Ceremonier och stödsamtal till högskolans studenter
- Nya insatser för att bryta ensamhet och isolering
- Friskvård för kropp och själ – meditation, vandring och stilla timmar

Stora Sköndals hjärta – våra medarbetare

Våra medarbetare är vår viktigaste tillgång. Utan dem kan vi inte bedriva våra verksamheter med den höga kvalitet och det engagemang vi eftersträvar. Det är också våra medarbetare som står för det personliga mötet, det som kan vara helt avgörande för hur ett barn, förälder, boende, anhörig, patient eller klient upplever oss som utförare. Våra medarbetare är också våra viktigaste ambassadörer när det gäller rekrytering, något som är ovärderligt i de konkurrensutsatta branscher vi verkar inom. De förtjänar kort sagt att hyllas, uppmärksammas och stötts – år efter år.

Och det viktigaste Stora Sköndal kan göra är att vara en bra arbetsgivare. Att värna, utbilda, uppmuntra och vidareutveckla våra medarbetare i vardagen. Men utöver detta försöker vi också bjuda på andra former av uppskattning, som föreläsningar, friskvårdsaktiviteter och gemensamma möten, som julens glögg i Växthuset.

En omtyckt och återkommande aktivitet är våra Värdegrundsdagar. De hålls på hösten varje år för att stärka våra medarbetare och öka sammanhållning och gemenskap. 2019 genomfördes de för femte gången och fick höga betyg i den påföljande utvärderingen. I dagarna två intog våra medarbetare ett stort tält på ängen nedför Kristinahuset som fylldes med aktiviteter som lyfter arbetet med vår

värdegrund ur olika perspektiv. I år fick vi bland annat lära känna Per Johansson, initiativtagare till Glada Hudik-teatern och dansaren Tobias Karlsson. Vi fick också höra mer om vad som händer i organisationen och i arbetet med Framtiden Stora Sköndal. Avslutningsvis avnjöts en god middag med karaoke och dans. Planering inför nästa års värdegrundsdagar pågår redan. Stora Sköndal växer för varje år och hur länge vårt tält kan inrymma alla medarbetare återstår att se. Men oavsett var vi befinner oss kommer vi fortsätta arbeta aktivt med att lyfta och uppmärksamma vår viktigaste resurs som är våra medarbetare.

Med självklar plats för alla

Sedan etableringen av platsen Stora Sköndal som ett utflyktsmål för alla har vi kunnat se hur området blomstrat och blivit ett populärt tillhåll för många fler än de som bor och verkar här. Visionen vi hade med upprustningen av Kristinahuset till café, Lövuddens bryggor, växthuset med julmarknad och gångstråk med grillplatser har blivit som vi önskade – en plats där människor kan mötas.

SCOUTER, YOGA OCH STYRKETRÄNING

Boende på området, patienter och anhöriga har haft nytta och glädje av upprustningen, som har möjliggjort enkla sätt att njuta av natur och upplevelser året runt. De nya möjligheterna att mötas och umgås har också lockat många externa aktörer, något vi är väldigt glada för. Scouternas årliga valborgsfirande, och de många yoga- och träningsgrupper som använder området för motion och gemenskap är bara några exempel.

VANDRINGAR MED EFTERTANKE

Genom de pilgrimsvandringar som vår diakonala enhet anordnat, har vi nått ut till en bred målgrupp i Stockholm. Vandringarna har skett på området här i Sköndal, vid Drevviken och runt Flatensjön. Det har varit en uppskattad och populär aktivitet som fått stor spridning, och inför 2020 utökar vi den här typen av aktiviteter med bland annat en uppmärkt pilgrimsled på området.

JULMARKNAD SOM VÄXER

Julmarknaden i Växthuset har blivit en återkommande tradition och ett etablerat event, som spridit sig långt utanför närområdet. Under 2019 fick julmarknaden dessutom mycket medial uppmärksamhet, vilket bidrog till ännu bättre förutsättningar. Vi kunde förstärka med fler utställare både inne och utomhus och ökade försäljningen av både hantverk, blommor, mat, dryck och delikatesser. Vi vill gärna skapa plats åt lokala försäljare, och har haft bland annat UF-företag och lokal föreningsverksamhet på plats. Vi har även satsat på familjevänliga aktiviteter som ponnyridning, vilket var mycket uppskattat bland våra yngsta besökare. Julmarknaden pågick under tre helger och hade totalt cirka 5 400 besökare.

Stiftelsens vision om ett samhälle med självklar plats för alla är nu tydlig även på den geografiska platsen – något vi är glada och stolta över.

ÅRET SOM GICK

- Kristinahusets café och solbryggor fortsatt populära
- Julmarknaden slog rekord i antalet besökare och utställare
- Fler aktiviteter på området, bland annat valborgsfirande

Framtidens Stora Sköndal

– En stadsdel byggd på idén om social och miljömässig hållbarhet

GRÖNT LJUS FÖR NÄSTA STEG

I november 2019 gav Stockholms stadsbyggnadsnämnd grönt ljus för nästa steg för Framtidens Stora Sköndal som går under benämningen etapp 2a. Beslutet innebär bland annat att 950 bostäder, en skola, förskolor och en parklek ska byggas i nästa etapp. Här ska också områdets första M-hus byggas för framför allt barn och unga, ett hus för möten, möjligheter och mobilitet.

Det var ett mycket glädjande besked då mycket av arbetet under 2018 och 2019 gick till att få ett beslut som skulle ligga i linje med våra önskade byggplaner. Och så blev det. Stadsbyggnadsnämnden godkände i maj en förtätning av programområdet att inrymma ytterligare 700 bostäder i hela bostadsområden Framtidens Stora Sköndal. I oktober genomfördes därför en förtätningsstudie över området, vilket resulterade i fler bostäder på etapp 2a. Godkännande av förtätningen är en betydande faktor för det fortsatta arbetet för att kunna bygga en stadsdel med hållbar livskvalitet som ledstjärna.

BYGGET PÅ MAGNOLIATOMTEN TAR FORM

Den första delen av den nya stadsdelen som växer fram på Stora Sköndals område blev under året äntligen något att kunna beskåda på riktigt. Nya hus, vägar och verksamhetslokaler tog form på Magnoliatomten, den första etappen närmast Sköndals centrum. Under året växte bland annat vårt nya vård- och äldreomsorgsboende Villa Magnolia fram. Här kommer många äldre kunna flytta in med start i september 2020. Under tiden började också Einar Mattssons bostadsrätter byggas längs med den nya vägen som ska leda trafik, gångtrafikanter och cyklister in på området. Under år 2020 kommer nya invånare att flytta in i både bostads- och hyresrätter, äldreomsorg och LSS-boende. Restaurang Magnolias renovering pågick under 2019 och kommer kunna öppnas för gäster under 2020.

VÄGEN FRAMÅT

Varje år tar oss framåt mot en stadsdel som om cirka 20 år ska inrymma 4500 bostäder i blandade boendeformer, skolor, 1500 nya arbetsplatser, parker, verksamhetslokaler och mötesplatser. Vi vill att Framtidens Stora Sköndal ska bli en internationell förebild om hur en hållbar stadsdel kan byggas.

Det är genom bolaget Stora Sköndal Framtidsutveckling och andra samarbetspartners stiftelsen driver utvecklingen av den nya stadsdelen. I takt med utvecklingen av Framtidens Stora Sköndal etableras nya möjligheter för stiftelsen att utöka sina verksamheter och skapa ekonomisk tillväxt.

ÅRET SOM GICK

- Äldreboendet Villa Magnolia och LSS-boende började byggas
- Bostadsrätter och hyresrätter började ta form på Magnoliatomten
- Restaurang Magnolia renoverades och förväntas klar under 2020
- Nästa byggetapp som går under etapp 2a godkändes

Hållbarhetsredovisning
2019

I 2019 års hållbarhetsredovisning utgår vi från och kopplar årets händelser till våra ledord för att understryka deras betydelse för verksamheten.

Vår värdegrund

VÅR VISION

Ett samhälle med självklar plats för alla.

VILKA VI ÄR

Stiftelsen Stora Sköndal är en Stiftelse som utan vinstsyfte arbetar med stöd, vård, omsorg, utbildning och forskning. Stiftelsen arbetar för att människor ska få växa och utvecklas utifrån sina unika förutsättningar.

VÅRA LEDORD

Jämlikhet – för att alla människor är lika mycket värda

Omtanke – för att det är så vi bygger ett gott samhälle

Förändring – för att vi inte är där än

VÅR VERKSAMHETSPOLICY

Stiftelsen Stora Sköndal bedriver utan vinstsyfte stöd, vård, omsorg, utbildning och forskning. Verksamheten bedrivs utifrån tillämpliga lagar, föreskrifter och krav. Vi jobbar för att människor ska få växa och utvecklas utifrån sina unika förutsättningar. Vi arbetar för att skapa ett samhälle med en självklar plats för alla. För att bidra till ett hållbart samhälle eftersträvar vi hög kompetens samt bedriver ett aktivt och systematiskt arbete. Genom det infrias kundernas och samhällets krav och förväntningar på god service och minskad miljöbelastning.

Vi eftersträvar god kvalitet genom ett attraktivt arbetsklimat där arbetsglädje, samverkan, personligt ansvar och möjlighet till inflytande stimuleras. Vi verkar för alla människors lika värde – att varje människas rättigheter, villkor och utvecklingsmöjligheter ska vara likvärdiga. Genom att arbeta förebyggande och ha ett väl förankrat miljö-, arbetsmiljö- och kvalitetsarbete kan vi leverera tjänster av god kvalitet. Det ger förutsättningar för hållbar utveckling och goda relationer med kunder, medarbetare, samverkansorgan och samhället i övrigt.

HÅLLBARHET FÖR OSS

Social hållbarhet är själva grunden för Stiftelsen Stora Sköndal, uttryckt i vår vision "Ett samhälle med självklar plats för alla". Våra ledord – *jämlikhet, omtanke och förändring* – är väl kända hos våra medarbetare och finns med oss i det dagliga arbetet. Ledorden ska även stödja vårt arbete med social- och miljömässig hållbarhet.

Jämlikhet är att ge alla människor, oavsett bakgrund och förutsättningar tillgång till en god miljö. Vi måste göra aktiva val som främjar miljön, exempelvis när vi bygger nytt, investerar, gör inköp, väljer samarbetspartners eller utvecklar närmiljön i området Stora Sköndal.

Vi ska visa *omtanke* inte bara för våra medmänniskor, utan även för miljö och naturvärden. Det är så vi bygger ett gott samhälle på flera plan.

Socialt och miljömässigt arbete kräver engagemang och envishet där viljan till förändring är grundläggande.

För att nå vår vision måste vi vara ständigt engagerade och lyhörda för vad som händer i vår omvärld och beredda att ändra oss själva och påverka samhället omkring oss.

Jämlikhet

FÖR ATT ALLA MÄNNISKOR ÄR LIKA MYCKET VÄRDA

På Stora Sköndal arbetar vi utifrån övertygelsen om alla människors lika värde. Denna värdering tar sig olika uttryck i olika verksamheter, från hur vi arbetar i förskolan till hur vi tar hand om våra medarbetare, men handlar alltid i grunden om samma sak: Vi arbetar utifrån övertygelsen att alla människor vill spela huvudrollen i sitt eget liv. Vårt jobb är att ge det stöd som behövs på vägen.

FÖRSKOLAN

Att arbeta med normer och värden är en naturlig del av det dagliga arbetet med barnen i förskolan. För att lägga tyngd bakom detta arbete jobbar vi med vad vi kallar värdegrundsmåndagar, då förskolans personal planerar veckans undervisning utifrån läroplanens kapitel "normer och värden". Hur detta tar sig uttryck varierar från avdelning till avdelning beroende på barngruppens sammansättning, ålder och

behov. Det kan till exempel vara diskussioner och reflektioner med barnen kring deras rättigheter och förståelse för vikten av tolerans och respekt för andra människor. Det kan även vara så att pedagogerna planerar undervisningen inom målområdet genom till exempel olika lekar, sånger, skapande, ramsor eller sagor.

HELTIDSINFÖRANDET INOM ÄLDREMSORGEN

Den demografiska utvecklingen i Sverige innebär att antalet äldre personer ökar, medan antalet personer som jobbar inom äldreomsorgen blir färre. Som arbetsgivare ser vi ett stort värde i att kunna erbjuda våra medarbetare möjlighet till den trygghet som en heltidsanställning innebär. Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder bra villkor så att vi kan behålla våra medarbetare och attrahera och rekrytera nya vid behov.

2019 gick förberedelserna för heltidsinförandet in i en mer aktiv och informativ fas, med en dedikerad projektledare på heltid. Alla chefer inom äldreomsorgens verksamheter har under

hösten gått en bemanningsakademi. Syftet har varit att få ett bättre tänk kring arbetet med bemanning och fördelning av tillgänglig arbetstid.

Vi kommer även under 2020 att införa en bemanningsenhet som är tänkt att avlasta teamcheferna då bemanning slukar mycket av deras administrativa tid. Medarbetarna kommer framledes kunna välja anställningsgrad varje år. I och med heltidsinförandet har alla verksamheter inom äldreomsorgen implementerat verksamhetsbaserat schema med timbank. Det ger medarbetarna större möjlighet att påverka sina arbetstider.

Fackliga förhandlingar som drog ut på tiden i kombination med tekniska implementeringar, ledde till att planerat startdatum under 2020 flyttades fram från februari till maj. Den största utmaningen med heltidsinförandet är att det blir ett förändrat arbetssätt för alla medarbetare och som med alla förändringar

kommer det ta tid innan det sätter sig i organisationen.

DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE SÄRBEHANDLING

Vi har under flera år arbetat aktivt med frågor om diskriminering och kränkande särbehandling och ser i medarbetarundersökningen att färre svarar att de upplever sig utsatta.

Detta år upplevde vi dock ett trendbrott där medarbetare upplevt kränkande särbehandling på den egna enheten vilket vi tar på stort allvar.

Efter en utredning, som innefattade individuella samtal med medarbetare på berörda enheter, upprättades en handlingsplan för att komma tillrätta med problemen. Där ingick bland annat förtydliganden i centrala rutiner för att underlätta för medarbetare att anmäla sin upplevda situation.

Omtanke

FÖR ATT DET ÄR SÅ VI BYGGER ETT GOTT SAMHÄLLE

Vi vill att alla människor ska få växa och utvecklas utifrån sina unika förutsättningar. På Stora Sköndal skapar vi därför plats för individen och ser till att allas röster blir hörda. Vår syn på omtanke berör alla som på olika sätt kommer i kontakt med våra verksamheter, bland annat:

Medarbetare – de som jobbar inom stiftelsen Stora Sköndal.

Kunder – boende, barn och vårdnadshavare, patienter, klienter, deltagare, anhöriga och närstående.

Uppdragsgivare – kommuner, stadsdelar och region.

Besökare till våra verksamheter och området Stora Sköndal.

Miljö – både inom vårt område och utanför.

MEDARBETARUNDERSÖKNING

I den årliga medarbetarundersökningen där vi tar tempen på organisationen fick vi för 2019 en total svarsfrekvens på 75%, vilket var en minskning från året innan. Vårt Nöjd-Medarbetar-Index fortsatte att öka och nådde 79 jämfört med 76 föregående år.

Övergripande låg undersökningens resultat från alla huvudområden över benchmark och samtliga huvudområden såg positiva förändringar.

De frågor som fick bäst resultat handlade om ansvarstagande för arbetsuppgifter, kompetens för nuvarande arbete, chefer tar sig tid att lyssna, relation till kollegor samt att mål och visioner är tydligt redovisade. 99% av våra medarbetare känner till Stora Sköndals ledord, vilket är något att vara mycket stolt över.

Förbättringsområde för samtliga verksamheter var inom den fysiska arbetsmiljön som ventilation och temperatur i verksamhetslokalerna.

KONTAKTMAN BLIR OMSORGSSAMORDNARE INOM ÄLDREOMSORGEN

Stora Sköndal använder begreppet kontaktman sedan länge för att beskriva det uppdrag undersköterskorna inom vår äldreomsorg har. Kontaktman syftar till att ge den enskilde en individuell och trygg omsorg för att klara vardagen så självständigt som möjligt. Kontaktmannen arbetar relationsskapande utifrån ett helhetsperspektiv. En stor del av uppdraget handlar om att samordna och samarbeta, att planera, organisera, utföra och följa upp stödet och hjälpen tillsammans med den enskilde och andra berörda personer.

Stora Sköndal erbjuder all omsorgspersonal kontaktmannaskapsutbildning. Utbildningen har varit en centralt förlagd utbildning som genomförts några gånger om året för nyanställda. För att göra utbildningen mer tillgänglig och kvalitetssäkrad arbetades det fram en digital utbildning i form av poddavsnitt. Innehållet skapades tillsammans med medarbetare och ett viktigt syfte är att förmedla såväl innehåll som känsla och samtidigt lyfta undersköterskans viktiga arbete.

Vi har valt att använda ordet omsorgssamordnare för att spegla uppdraget bättre, då uppdragets kärna är att samordna den enskildes omsorg. Vilka ord man använder speglar vilket värde man lägger vid olika saker och vi vill med detta stärka undersköterskornas känsla för sitt uppdrag.

Kontaktmannaskap regleras inte i någon lagstiftning men förekommer i de flesta kommuners egna policydokument och även som krav i de avtal som Stora Sköndal har med våra uppdragsgivare.

PATIENTSÄKERHET

Inom samtliga verksamheter har fokus för patientsäkerheten under 2019 varit utveckling

och förbättring av metoder genom en ökad användning av digitala verktyg. Neurologiska kliniken har kunnat tillhandahålla bärbara datorer för samtliga professioner, så att inskrivningssamtal och bedömningar kan dokumenteras direkt på plats. På så sätt blir dokumentationen mer korrekt och riskerna för brister i sekretess minskar. Inom äldreomsorgen har signeringslistor för läkemedelshandling samt observationsscheman lagts in i det digitala verktyget Sekoia, vilket medför en säkrare hantering och uppföljning.

Inom äldreomsorgen har man i en av verksamheterna implementerat dokumentation enligt IBIC (individens behov i centrum). Detta kommer att genomföras i övriga verksamheter under kommande år.

Vid Neurologiska rehabiliteringskliniken har man byggt om läkemedelsrummet och infört ATC-ordning för att minska riskerna för feladministrering och för att minska svinnet på utgående läkemedel. Ombyggnationen skapade även en bättre arbetsmiljö för våra medarbetare.

En annan satsning under året har varit att öka patienters och anhörigas delaktighet och på så sätt förbättrat samverkan inom hela vårdkedjan. Socialpsykiatrin har haft ett övergripande mål att säkerställa att den enskilde har tillgång till de hälso- och sjukvårdskontakter och insatser som är aktuella. För att nå målet har det säkerställts att den enskilde har etablerade kontakter hos såväl primärvård som psykiatrisk öppenvård.

FÖREBYGGANDE AV KORRUPTION OCH OEGENTLIGHETER

Medarbetare på Stora Sköndal tillåts inte att personligen ta emot gåvor från patienter, boende eller dess anhöriga, även om det skulle röra sig om gåvor med litet eller inget ekonomiskt värde. Medarbetare tillåts inte heller låna pengar av en patient, boende eller dess anhörig.

Vårt arbetssätt gällande gåvor och testamenten syftar till att motverka missbruk och utnyttjande av den beroendeställning som patient, boende eller anhörig kan befinna sig i. Det är även ett viktigt verktyg för att hindra att medarbetares integritet ifrågasätts eller att de ska behöva känna tacksamhetsskuld gentemot en patient, boende eller dess anhöriga.

Information om vårt arbete med att förebygga korruption förmedlas till våra medarbetare med hjälp av ledningssystemet och diskuteras bland annat under arbetsplatsträffar.

Vårt visuellblåsarsystem ska hjälpa oss att upptäcka allvarliga missförhållanden på

arbetsplatsen. Medarbetare kan anonymt rapportera iakttagelser som rör beteenden som bedöms kunna vara oetiska eller olagliga, utan att de riskerar att drabbas av några konsekvenser. Under året rapporterades och utreddes två visuellblåsningar.

MÖTESPLATSEN

Idén om Mötesplatsen som är en lokal för möten, aktiviteter och information, utvecklades under 2019 i nära samarbete med eldsjälarna som bor och verkar inom området Stora Sköndal. Under året blev en lokal tillgänglig och denna renoveras och utrustas för att stå färdig under våren 2020.

Tanken är att Mötesplatsen genom medborgardialog och engagemang ska bidra till utvecklingen mot social hållbarhet i stadsdelen. Den är även tänkt till att skapa en plats mellan boende i Sköndal och de som bor i närområdet. Mötesplatsen kommer också att vara en viktig informationspunkt för projektet Framtidens Stora Sköndal, med en permanent utställning som informerar om projektets bakgrund, mål, tidplan och aktuella händelser.

Aktiviteter och projekt i Mötesplatsens lokaler är tänkta att främja såväl social som miljömässig hållbarhet. Främst ska verksamheten drivas av frivilliga medborgare, volontärer och den projektledare som anställdes under hösten 2019.

Mötesplatsen ska även sammanföra aktörer och projekt som genom samverkan kan bidra positivt till utvecklingen av stadsdelen i sig och dess samband till resten av Sköndal.

HÅLLBAR MILJÖ

Varje verksamhet har någon form av miljöpåverkan, negativ eller positiv. Genom att rangordna de områden där vi påverkar vår miljö får vi hjälp att prioritera insatser så att de ger bäst effekt.

Vi har identifierat fyra områden med störst negativ miljöpåverkan:

- *Transporter* – till, från och mellan verksamheterna av personal, besökare, varor, avfall osv.
- *Resursförbrukning* – inköp och användning av förbrukningsvaror, mediciner, sällanköpsvaror, med mera.
- *Avfall* – generering av både sorterat och osorterat avfall.
- *Energianvändning* – uppvärmning, belysning, hushållsel och dylikt.

Följande områden har vi identifierat med stor positiv miljöpåverkan:

- *Utbildning och information* – vi kan påverka beteende hos medarbetare, boende, elever, besökare och andra på ett för miljön positivt sätt.
- *Påverkan på biologisk mångfald* – vi har möjlighet att förbättra närmiljön i våra verksamheter.

Vi jobbar kontinuerligt med att minska vår miljöpåverkan, bland annat genom att sätta upp långsiktiga mål som leder till ett mer miljömässigt hållbart förhållningssätt. Vi har följande mål inom miljöområdet:

- *Förnyelsebara drivmedel* – Nya tjänstefordon och fordon i bilpoolen drivs av förnyelsebara drivmedel senast 2027.

- *Mer biologisk mångfald på Stora Sköndals mark* – Alla verksamheter har genomfört åtgärder för att bidra till en biologisk mångfald på vårt område. Bihotell och fågelholkar har byggts och hängts upp, en fjärlsträdgård har anlagts och utställningar och utbildningar har genomförts.
- *Ökad användning av miljöanpassade produkter och kemikalier* – På stiftelsenivå var målet under 2019 att minska antalet kemikalier med 20%, vilket uppnåddes med 22%. Våra verksamheter hade som mål att fasa ut engångsartiklar, vilket gjorts med gott lyckat resultat. Bland annat har engångsmuggar och medicinkoppar bytts mot flegångsartiklar och plast ersatts av pappmaterial.

Arbetet med Framtidens Stora Sköndal har miljömässiga utmaningar, så som stadsplaneringens roll, resursförbrukning, byggmetoder och deras inverkan på framtida drift, påverkan på naturvärden och problematik med förorenad mark. Dessa hanteras i Visionsdokument Framtidens Stora Sköndal, program- och plandokumentation samt i kvalitetsprogrammen för de olika etapperna.

Förändring

FÖR ATT VI INTE ÄR DÄR ÄN

Vi vet att samhället skulle kunna se annorlunda ut. Vi jobbar aktivt för att påverka uppdragsgivare och politiker att ta beslut som är i linje med vår vision. Och av samma anledning strävar vi alltid efter att förbättra vårt arbetssätt, våra relationer och vårt tankearbete för att kunna nå vår vision: Ett samhälle med en självklar plats för alla.

CERTIFIERING

Under året beslutades att minska omfattningen för certifiering av ledningssystemet, från att tidigare hela verksamheten har varit certifierad enligt standarderna ISO 9001 (kvalitet) och ISO 14001 (miljö). Efter beslut är Neurologiska Rehabiliteringskliniken och Verksamhetsstöd certifierade enligt standarden ISO 14001, medan vi inte fortsätter med certifiering enligt ISO 9001.

Anledningen till att fortsatt ha miljöledningssystemet certifierat för delar av verksamheten är krav från Region Stockholm. Samtliga verksamheter förutsetts arbeta i enlighet med standardernas krav, vilket kommer att följas upp med utökade interna revisioner.

AVVECKLING GRÖN ETABLERING

Grön etablering, den naturbaserade rehabiliteringen för nyanlända med migrationsstress och psykisk ohälsa avvecklades under december. Efter två och ett halvt års drift fick projektet avslutas på grund av brist på finansiering. Projektets syfte var att genom förbättrad fysisk och psykisk hälsa kunna ge deltagarna möjlighet att ta nästa steg i etableringsprocessen och närma sig arbetsmarknaden.

Projektet var en samverkansinsats mellan Arbetsförmedlingen, Samordningsförbundet Stockholms stad och Stora Sköndal. Utvärderingar av projektet har visat goda

resultat vilket gör avvecklingen extra sorgsam. En metodhandbok med erfarenheter från projektet har tagits fram och utgivits av Samordningsförbundet Stockholms Stad. Förhoppningarna är att metodhandboken tas vidare för att inspirera och stödja andra att arbeta på ett liknande sätt.

AVVECKLING AV ARBETSKRAFT

Syftet med Arbetskraft var att erbjuda enklare service- och byggtjänster inom Stora Sköndals område och verksamheter, i kombination med att ge handledarledda yrkeskunskaper och referenser till människor som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Efter ett och ett halvt års drift genomfördes en utvärdering som konstaterade att verksamheten av många skäl inte var långsiktigt försvarbar. Vi missbedömde komplexiteten i att få verksamheten ekonomiskt och organisatoriskt hållbar och konstaterar att det saknades kunskap om de krav som ställs för en verksamhet av den här typen.

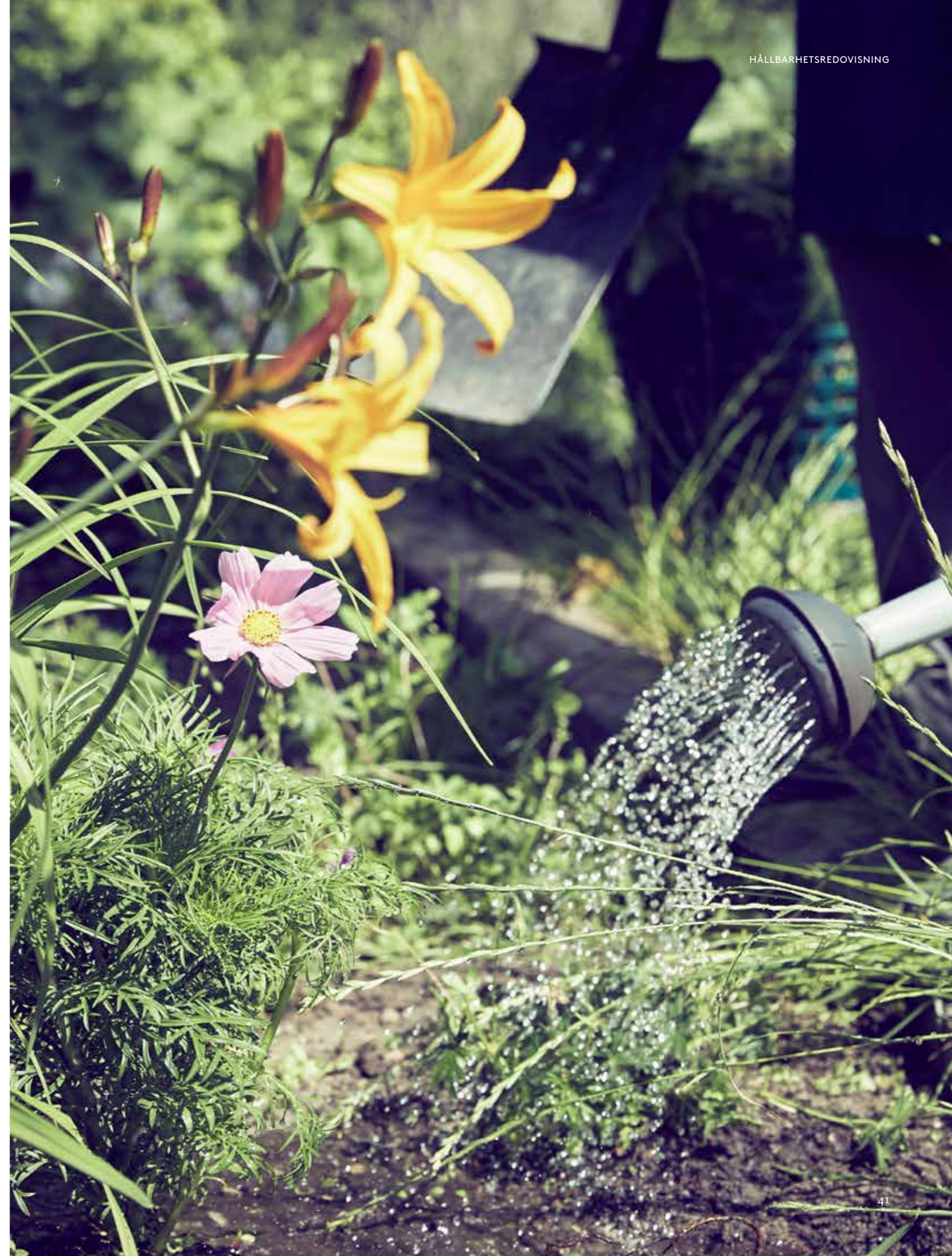
HÖGSKOLAN FÅR NY DELÄGARE

Under året utökades Ersta Sjöndal Bräcke högskolas ägarkrets i och med att Stockholms Sjukhem gick in som en av skolans fyra delägare. Högskolan får därmed en unik ägarprofil bestående av de fyra största idéburna välfärdsaktörerna i Sverige. Det nya delägarskapet stärker skolans möjligheter att bygga en profilerad bas för forskning, utbildning och samverkan. Delägarskapet innebär också förbättrade möjligheter att möta behovet av kompetensförsörjning, kompetensutveckling och verksamhetsnära forskning för de välfärdstjänster som skolan bistår.

Noterat under året

- Läkemedelsavfallet ökade med 6%, beroende på en stor mängd felleveranser vid byte av läkemedelsleverantör.
- Invasiva växtarten Parkslide (Reynoutria japonica) identifierad på området. Giftfri bekämpning påbörjad under hösten och kommer att följas upp fortlöpande.
- Utomhusbelysningen på området Stora Sköndal byts till LED under 2019 och 2020. Åtgärden ger besparingar på både el och underhåll, minskar miljöpåverkan och ökar känslan av säkerhet då färre områden kommer att vara mörklagda på grund av trasiga ljuskällor.
- Under vintern färdigställdes nya Magnoliaköket och beräknas vara i produktion under våren 2020. Köket kommer att laga mat till flertalet verksamheter vilket innebär avsevärt kortare transporter av tillagad mat, positivt ur både nutritions- och miljöperspektiv.
- Vi rapporterade två Lex Sarah till IVO under året, båda inom äldreomsorgen. Dessa handlade om brister i följsamhet av rutiner respektive brister i bemötande. Åtgärder har varit att förbättra rutiner och processer samt fördjupat värdegrundsarbete.
- Två Lex Maria rapporterades under året inom äldreomsorgen. De handlade om läkemedels-hantering respektive kommunikation. Åtgärder har vidtagits för att minimera risk för upprepning.
- Av våra 608 månadsanställda medarbetare var 17,8% män. En ökning med 1% från 2018.
- Under året har vi intensifierat arbetet med hälsoaktiviteter för våra medarbetare. Vi har haft föreläsare och prova-på aktiviteter som yoga, Feldenkrais och löparskola. 150 medarbetare deltog på Blodomloppet.
- Efter ett medarbetarförslag byggdes Björkgården, boende för yngre demenssjuka, ut med en ny tillbyggnad, vilket ökade antalet platser från 16 till 25. Inflytt blev senare än planerat och påbörjades under hösten och vintern 2019.
- Förskolan Lilla Tollare i Nacka har tagit emot studiebesök från både andra förskolor och från kommunen där de föreläst och visat exempel på hur man kan arbeta med digitalisering i undervisningen. Studiebesöken har haft som syfte att dela med sig av vårt arbetssätt av att undervisa och utbilda barnen med hjälp av analog digitalisering såväl som digitala verktyg.

Årsredovisning 2019

*Direktionen och direktorn för Stiftelsen Stora Sköndal,
org. nr 802000-6725, avger följande årsredovisning och
koncernredovisning för räkenskapsåret 2019.*

Förvaltningsberättelse

STIFTELSENS ÄNDAMÅL

Stiftelsen Stora Sköndal är en ideell stiftelse med diakonal inriktning och har enligt stadgarna till ändamål

- att** utbilda främst ungdom inom diakoni, kyrkokantorer och socialarbetare till tjänst i Svenska kyrkan och samhället i övrigt,
- att** utöva egen diakonal verksamhet bl.a. i form av vård av äldre personer, sjuka och personer med funktionsvariation eller andra som är i behov av hjälp eller stöd,
- att** främja vetenskaplig forskning inom områden av betydelse för stiftelsens verksamhet.

Direktionen för Stiftelsen Stora Sköndal bedriver ett kontinuerligt förändringsarbete som bland annat har som mål att hitta möjligheter för att inom ramen för stadgarna och stiftelsens ändamål bedriva verksamhet i nya former. Arbetet omfattar såväl organisationen som strategier för att bredda verksamheten. Ett resultat av arbetet är beslutet att bolagisera delar av verksamheten. Stiftelsens fastigheter har därefter under 2018, med något undantag, överlåtits till dessa bolag som kommer att stå för utvecklingen och förvaltningen av fastigheterna. Stiftelsen är moderstiftelse och äger bolagen till 100 %.

STIFTELSENS LEDNING

Direktionen (styrelsen) förvaltar stiftelsens medel och ansvarar ytterst för att stiftelsens ändamål följs.

En av direktionen utsedd direktor sköter den löpande förvaltningen av stiftelsens verksamhet. Direktör har till sitt stöd en ledningsgrupp som består av områdeschefer för äldreomsorg, sjukvård, stöd och omsorg, utbildning, fastighet samt chefer inom verksamhetsstöd (ekonomi, HR, marknad, IT, affärsutveckling samt kvalitet).

Främjande av ändamålen

Utbildning och forskning bedrivs sedan 1998 genom Ersta Sköndal Bräcke högskola AB som till den 16 januari 2020 ägdes gemensamt av Stora Sköndal (40 procent), Ersta diakoni (40 procent) och Bräcke diakoni (20 procent). Från och med 16 januari 2020 har Stiftelsen Stockholms Sjukhem gått in som delägare och alla parter äger sedan dess 25 % vardera.

Vid Ersta Sköndal Bräcke högskola AB bedrivs utbildning på grund- och avancerad nivå i vårdvetenskap, socialt arbete, psykoterapi, teologi och kyrkomusik. Några av utbildningarna leder fram till yrkesexamina, som sjuksköterske-, socionom- och psykoterapeutexamen.

Forskningen vid högskolan bedrivs inom ämnena humaniora, samhällsvetenskap, vårdvetenskap och kyrkomusik. Det forskarutbildningsområde som högskolan har tillstånd att utfärda licentiat- och doktorexamen i kallas Människan i välfärdssamhället.

Stora Sköndal driver två förskolor, en i Sköndal och en i Nacka. Vid förskolan i Sköndal pågår ett arbete med ett återbrukscentrum, då bedömningen är att det för framtida generationer är både självklart och viktigt att hålla miljömedvetenheten i fokus.

Förskolan i Nacka har 99 % nöjda föräldrar enligt kommunens utvärdering. Utvärderingen finns att läsa på Nacka kommuns hemsida. Ca 260 barn i åldern 1 till 5 år går i stiftelsens förskolor och rektorer, förskollärare och barnskötare arbetar engagerat för att ge det växande släktet en god start.

Diakonal verksamhet sker genom att ge vård, stöd och omsorg.

Stora Sköndals diakoner och präster finns som stöd för kunder, anhöriga och medarbetare inom hela vår verksamhet. Arbetet bedrivs i nära samarbete med Farsta församling. Kyrkan, belägen på Stora Sköndals område, är distriktskyrka och ägs av Stora Sköndals kyrkostiftelse, som förvaltas gemensamt av Stiftelsen Stora Sköndal och Svenska Kyrkan.

Vård, stöd och omsorg omfattade vid utgången av verksamhetsåret sju vård- och omsorgsboenden för äldre personer med biståndsbeslut, ett särskilt boende och en dagverksamhet för yngre personer med demensdiagnos, ett boende med inriktning socialpsykiatri samt ett HVB hem för ensamkommande flyktingbarn. Vidare finns boende i träningslägenheter, stödboende, gruppboendestäder för LSS och dagverksamhet för samma målgrupp.

VÅRD AV SJUKA OCH PERSONER MED FUNKTIONSvariation

Neurologiska rehabiliteringskliniken vid Stora Sköndal rehabiliterar personer med neurologiska sjukdomar och skador, både inom slutenvård och öppenvård. Slutenvården har två avdelningar och öppenvården tre mottagningar; logopedmottagning, mottagning för fysioterapi samt en ME/CFS mottagning.

På Stora Sköndals område finns en uppvärmd utomhuspool avsedd för personer med funktionsvariation och även en badplats med bryggor särskilt anpassad för målgruppen. Driften av badet sköts av Stockholms stad.

All verksamhet drivs utifrån Stora Sköndals värdegrund och värdeorden jämlikhet, omtanke och förändring.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Både medarbetar- och kundundersökningar under året visar fortsatt goda resultat och Stora Sköndal har i jämförelse med andra organisationer ett resultat över genomsnittet.

Under 2019 slutfördes en tillbyggnad på Björkgården, boende för personer under 65 år med demenssjukdom. Tillbyggnaden inrymmer 9 lägenheter och innebär en utökning av verksamheten till totalt 25 platser.

Under året påbörjades planeringen för sammanslagning av två äldreboenden, Villa Drevviken och Villa Sköndal, som från och med 1 januari 2020 går under namnet Villa Skönviken. Boendet inrymmer totalt 108 lägenheter på tre våningsplan i två sammanlänkade byggnader.

Boendestöd för vuxna med psykisk ohälsa har utökats sin verksamhet under året vad gäller antalet lägenheter på Nybacken.

De entreprenörer som 2017 köpte delar av Magnoliatomten (Sköndal 1:19) har under året fortsatt färdigställa byggnationen enligt detaljplanen som vann laga kraft 2017. Stora Sköndal genomför samtidigt via dotterbolaget Stora Sköndals Framtidsutveckling AB en ombyggnad av restaurang Magnolia som kommer att utöka kapaciteten i produktionsköket.

Stockholms stadsbyggnadsnämnd beslutade i maj 2019 om stadsutvecklingsplanen för området Framtidens Stora Sköndal. Beslutet innebär att området får 4 500 nya bostäder, varav ca hälften hyresrätter. Det innebär också tre nya skolor, 61 nya förskoleavdelningar och 15 000 kvadratmeter nya lokaler för vård, kultur och handel. Markägaren Stora Sköndal, via dotterbolaget Stora Sköndals Framtidsutveckling AB, vill därmed skapa en stadsdel där både miljö och sociala värden står i fokus. Utvecklingen beräknas ske över en tjuugoårsperiod.

Under hösten 2019 godkände Stadsbyggnadsnämnden i Stockholm Stad start-PM för etapp 2A för Framtidens Stora Sköndal som bland annat innebär ca 950 nya bostäder. Via dotterbolaget Stora Sköndals Framtidsutveckling AB ska en helt ny och socialt hållbar stadsdel växa fram där människor med olika förutsättningar kan bo, leva och arbeta.

Ekonomi och verksamhet

Stiftelsen Stora Sköndal bedriver verksamhet utan vinstsyfte, men behöver ett positivt resultat för verksamhetens långsiktiga utveckling och möjlighet till måluppfyllelse. Sedan ett par år har ekonomin i verksamheten stabiliserats och är nu i balans och förväntas även att fortsätta att växa framöver.

Nettoomsättning per verksamhet (belopp i tkr)	2019	2018
Äldreomsorgen	308 051	284 743
Neurologiska rehabiliteringskliniken	68 332	65 002
Stöd och omsorg	53 731	49 108
Förskoleverksamhet	41 687	37 292
Fastighetsförvaltning	3 006	62 754
Stöd och servicefunktioner	8 155	6 862
Summa	482 962	505 761

Minskningen av omsättningen med 4,5% över åren är en effekt av att Stora Sköndals fastigheter från och med 2019 till större delen, nu ägs av dotterbolaget Stora Sköndals Framtidsutveckling AB. Exkluderar vi verksamhetsområdet Fastighet så har stiftelsen en omsättningsökning på 8,3%. Det är en effekt av att samtliga övriga verksamhetsområden har god tillväxt. Förskolan fortsätter att växa sedan starten 2015, äldreomsorgen har utökningar på Solgården (2018) och Björkgården (2019) samt att Stöd och Omsorg har utökat verksamheten inom bland annat socialpsykiatri genom att ytterligare förtäta lägenhetsbeståndet. Beläggningsgraden inom äldreomsorgen och Stöd och Omsorg har varit stadigt hög under hela året. Sjukvårdsverksamheten fortsätter fokusera på att förbättra sina processer vilket visar sig i ökade intäkter.

Värderingen av fastighetsbeståndet för koncernen i sin helhet redovisar fortsatt stora övervärden, så även för stiftelsen som äger fastigheten Kollekten.

Finansiell ställning och medelsplacering

Koncernen	Stiftelsekapital	Ändamål.best medel	Bal.res inkl årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	10 466 800	4 354 388	367 429 748	382 250 936
Enligt beslut årsstämma:			-26 993 311	-26 993 311
Ändamålsbest av givaren		-69 963		-69 963
Årets resultat			16 514 142	16 514 142
Belopp vid årets utgång	10 466 800	4 284 425	356 950 579	371 701 804

Moderstiftelsen	Stiftelsekapital	Ändamål.best medel	Bal.res inkl årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	10 466 800	4 354 388	333 131 051	347 952 239
Enligt beslut årsstämma:			-21 302 946	-21 302 946
Ändamålsbest av givaren		-69 963		-69 963
Årets resultat			8 281 295	8 281 295
Belopp vid årets utgång	10 466 800	4 284 425	356 950 579	334 860 625

Soliditeten uppgick per balansdagen till 46% (43). Stiftelsens kapital är till övervägande del placerat i det fastighetsbestånd där verksamhet bedrivs, både direkt och via dotterbolag. Soliditetstalen påverkas därför i hög grad av hur beståndet värderas. Den externa fastighetsvärdering som genomfördes 2016 visade att fastighetsbeståndet för Stora Sköndals koncern värderades till 1 097 Mkr, motsvarande ett koncernmässigt övervärde på 215 Mkr. För Stiftelsen Stora Sköndal uppgår övervärdet för fastigheten Kollekten till 110 Mkr. Vid justering för detta övervärde blir soliditeten för stiftelsen 53 procent (50).

Från moderstiftelsen genererat kassaflöde före förändring av rörelsekapital uppgick till 13,4 Mkr (28,3).

De räntebärande skulderna uppgick per balansdagen för stiftelsen till 65,1 Mkr (65,4) med en genomsnittlig ränta om 2,1% (2,4).

Medelsplacering sker enligt Stiftelsen Stora Sköndals placeringsriktlinjer.

INVESTERINGAR

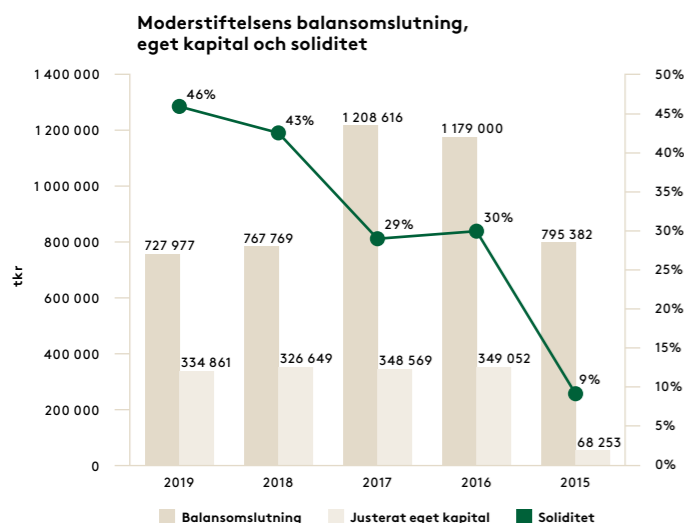
Årets investeringar för stiftelsen uppgår till totalt 8 Mkr (125). Under den senaste femårsperioden har investeringarna för stiftelsen uppgått till 416 Mkr och för 2020 uppgår investeringsbudgeten till 21 Mkr.

Total budget för koncernen i sin helhet uppgår till 100 Mkr för 2020.

MILJÖ

Under december ändrade Stora Sköndal miljöcertifieringen enligt den internationella standarden ISO 14001 till att enbart omfatta Neurologisk Rehabilitering. Trots detta fortsätter samtliga verksamheter att jobba i enlighet med standardens krav vilket kommer att följas upp av interna revisioner.

Arbetet med att minska verksamhetens miljöpåverkan fortsätter inom bland annat områdena biologisk mångfald, transporter, energianvändning samt kemikalie- och avfallshantering.

HÅLLBARHETSREDOVISNING

En hållbarhetsredovisning för Stiftelsen Stora Sköndal har upprättats och finns tillgänglig i årsrapporten på sidorna 29–40.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Under 2020 och framåt drivs stiftelsens verksamheter med full kapacitet och förväntas leverera ett positivt kassaflöde och resultat. De nystartade verksamheterna förväntas nå målet att inom två år bära sina egna kostnader. Intresset för idéburen verksamhet har ökat markant de senaste åren vilket är positivt.

Äldreomsorgen kommer under 2020 att starta ett nytt boende (Villa Magnolia) med 74 lägenheter fördelat på fyra plan, varav hälften av boendet är ersättningsboende för Kyrkbyns äldreomsorg som flyttar dit. Boendet är beläget nära centrum i Stora Sköndal.

Arbetet med Framtidens Stora Sköndal och programmet för stadsdelen fortsätter under 2020 via dotterbolaget Stora Sköndals Framtidsutveckling AB.

RISKHANTERING

Stora Sköndals kärnverksamheter är tillståndspliktiga med långa handläggningstider. Omsättningen för stiftelsen utgörs till 90% av intäkter från avtal med offentliga beställare, vilket visar på ett stort beroende av ett fåtal aktörer. Politiska beslut kan snabbt ändra de ekonomiska förutsättningarna. För att stärka ledningen har direktionen gett utökade resurser till ekonomi, kommunikation, HR & Lön, kvalitet, IT och fastighet,

vilka både stödjer de pågående förändrings- samt det strategiska arbetet. Därutöver kommer expansion utanför Stora Sköndals område att bredda kundbasen.

Stiftelsen verkar på marknader som domineras av aktörer som verkar i bolagsform och som genom kapitalanskaffning från ägare eller kapitalmarknaden lättare och billigare kan attrahera finansiering vid tillfälliga problem eller ekonomiska svackor i verksamheterna. Stora Sköndal hanterar denna risk genom att så långt stadgarna tillåter diversifiera sin verksamhet.

Stiftelsen Stora Sköndal och dess dotterbolag har som fastighetsägare att följa de krav som ställs från myndigheter och beställare vilket innebär att ta det fulla ekonomiska ansvaret för både byggnader och mark inom vilka verksamheter bedrivs. Lokalförsörjningen är av avgörande betydelse för tillväxt, kvalitet, ekonomi och arbetsmiljö. Stora Sköndal är beroende av en organisk tillväxt för att finansiera den mångfacetterade verksamheten och det nödvändiga underhållet av fastigheter och mark som koncernen äger. Tidigare nämnd diversifiering samt breddning av kundbas tryggar verksamheten.

Därutöver är stiftelsen exponerad mot finansiella risker, inklusive ränterisker, innebärande att stiftelsen påverkas av räntehöjningar som ökar finansieringskostnader, risker för förändringar i aktiekurser som påverkar avkastningen av stiftelsens placeringar mm. För att hantera dessa risker har direktionen utsett ett råd för ekonomi och finans som föreslår placerings- och upplåningspolicy för direktionen samt förvaltar stiftelsens värdepappersportfölj inom ramen för beslutad placeringspolicy.

I den verksamhet som Stora Sköndal bedriver kan det inte uteslutas att händelser inträffar som kan användas för att misskreditera Stiftelsen Stora Sköndal eller dess dotterbolag, så kallad renommérisk. Det kvalitetsledningssystem som stiftelsens alla verksamheter följer och som överensstämmer med kraven i ISO 9001:2015 har förstärkts med hjälp av digitala verktyg. Systemet stödjer direktion och ledning i att planera, genomföra och följa upp aktiviteter och åtgärder. Det är också ett stöd vid hantering av avvikelser i verksamheten och vid eventuella kriser som kan uppstå.

Resultatöversikt och nyckeltal för moderstiftelsen, 2015–2019

Resultatöversikt (tkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Nettoomsättning	482 962	505 761	460 108	395 481	371 517
Övriga intäkter	2 411	1 561	4 386	325 432	1 186
Rörelsekostnader	-491 272	-508 566	-458 708	-429 966	-395 543
Rörelseresultat	-5 899	-1 244	5 786	290 947	-22 840
Resultat från finansiella poster	14 181	-20 059	-5 888	-9 957	-9 944
Resultat efter finansiella poster	8 281	-21 303	-102	280 990	-32 784
<i>korrigerat resultat efter jämförelsestörande poster *)</i>	<i>6 640</i>	<i>4 939</i>	<i>-5 425</i>	<i>-3 655</i>	<i>-23 386</i>

Nyckeltal (**)	2019	2018	2017	2016	2015
Investeringar					
Balanserade utgifter	1 249	2 915	2 004	-	-
Byggnader och pågående nyanläggning	3 757	116 287	90 742	81 351	88 031
Inventarier	3 212	5 491	3 147	14 325	3 624
Investeringar totalt	8 218	124 693	95 893	95 676	91 655
Ekonomisk ställning					
Justerat eget kapital	334 861	326 649	348 569	349 052	68 253
Lån	65 123	65 368	514 135	498 038	502 783
Balansomslutning	727 977	767 769	1 208 616	1 179 000	795 382
Övervärde i fastigheter	110 123	112 197	394 389	457 154	504 245
Nettoomsättning per anställd	942	1 051	998	942	908
Rörelsemarginal	-1,6%	4,9%	0,6%	-6,7%	-3,6%
Nettomarginal	1,4%	1,0%	-1,2%	-9,2%	-6,3%
Avkastning på eget kapital	2,5%	-6,5%	0,0%	80,5%	-48,0%
Avkastning på totalt kapital	0,0%	0,8%	0,9%	0,0%	-2,5%
Soliditet I	46%	43%	29%	30%	9%
Soliditet II	53%	50%	46%	49%	44%

Koncernens och moderstiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med efterföljande noter.

* Jämförelsestörande poster	2019	2018	2017	2016	2015
varav reavinst mark	0	-	-	-323 833	-
varav reaförlust fastighet	6 421	-	-	-	-
varav nedskrivning fastighet	-	-	-	17 000	-
varav uppskrivning fastighet	-	-	-	-2 200	-10 896
varav nedskrivning aktier	16 098	-	-	-	-
varav pensionskuldförändring ink löneskatt	-1 642	3 723	-2 973	-8 462	20 294
varav upp eller nedskrivningar	-	-	-2 350	-	-
Resultat efter finansiella poster	8 281	-21 303	-102	280 990	-32 784
<i>korrigerat resultat efter jämförelsestörande poster</i>	<i>6 640</i>	<i>4 939</i>	<i>-5 425</i>	<i>-3 655</i>	<i>-23 386</i>

*** Definition av ekonomiska termer, se not 1*

Koncernens resultaträkning

Belopp i tkr då ej annat anges

	Not	2019	2018
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2	542 615	508 255
Övriga rörelseintäkter	3	14 433	-14 339
		557 048	493 916
Rörelsens kostnader			
Material och tjänster		-38 935	-34 112
Övriga externa kostnader	4, 13	-132 788	-129 589
Personalkostnader	5	-337 300	-317 637
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	10, 11, 12	-27 633	-29 396
Övriga rörelsekostnader		-2 803	-6 435
		-539 459	-517 170
Rörelseresultat		17 589	-23 254
Resultat från finansiella poster			
Andelar i intresseföretags resultat		2 971	1 163
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	6	6 895	6 937
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	85	12
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-9 792	-11 669
		159	-3 556
Resultat efter finansiella poster		17 748	-26 810
Resultat före skatt		17 748	-26 810
Skatt på årets resultat	9	-1 753	-122
Uppskjuten skatt		519	-61
ÅRETS RESULTAT		16 514	-26 993

Koncernens balansräkning

Belopp i tkr då ej annat anges

	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	4 804	3 883
		4 804	3 883
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	11	771 643	677 706
Inventarier, verktyg och installationer	12	23 622	25 320
Pågående nyanläggning	14	106 485	140 421
		901 750	843 447
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	17, 18	15 474	12 503
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19, 20	105 793	134 264
Uppskjuten skattefordran		1 089	0
Andra långfristiga fordringar		78	141
		122 434	146 908
Summa anläggningstillgångar		1 028 988	994 238
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		44 567	49 727
Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag		2 000	0
Aktuella skattefordringar		17	3 112
Övriga fordringar	22	14 165	16 598
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	18 898	22 286
		79 647	91 723
<i>Kassa och bank</i>			
	29	38 634	31 377
		38 634	31 377
Summa omsättningstillgångar		118 281	123 100
SUMMA TILLGÅNGAR		1 147 269	1 117 338

	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare</i>			
Annat eget kapital inklusive årets resultat		367 417	350 903
Ändamålsenliga medel	24	4 284	4 354
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		371 701	355 258
Summa eget kapital		371 701	355 258
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	25	158 320	159 641
Avsättningar för uppskjuten skatt		629	61
Summa avsättningar		158 949	159 702
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	26	504 062	463 806
Övriga skulder		20 000	20 000
		524 062	483 806
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		4 744	4 744
Leverantörsskulder		18 592	54 693
Aktuella skatteskulder		4 565	204
Övriga skulder	27	21 069	15 982
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	43 587	42 949
		92 557	118 572
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 147 269	1 117 338

Koncernens kassaflödesanalys

Belopp i tkr då ej annat anges

	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		17 748	-26 810
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m		22 455	29 396
Betald skatt		5 703	-122
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		45 906	2 464
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-) / Minskning (+) av rörelsefordringar		9 044	-25 425
Ökning (+) / Minskning (-) av rörelseskulder		-30 376	-42 704
Kassaflöde från den löpande verksamheten		24 574	-65 665
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-4 460	-8 368
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0	4 989
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-921	-5 826
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar		0	4 198
Förvärv av byggnader och anläggningar		-81 577	-19 925
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	-73 759
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		28 064	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-58 894	-98 691
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		45 000	0
Amortering av lån		-4 744	-5 735
Gottgörelse från pensionsstiftelse		1 321	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		41 577	-5 735
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		31 377	201 468
Likvida medel vid årets slut	29	38 634	31 377

Moderstiftelsens resultaträkning

Belopp i tkr då ej annat anges

	Not	2019	2018
Stiftelsens intäkter			
Nettoomsättning	2	482 962	505 761
Övriga rörelseintäkter	3	2 411	1 561
		485 373	507 322
Stiftelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-31 274	-30 459
Övriga externa kostnader	4, 13	-124 686	-131 777
Personalkostnader	5	-328 509	-310 555
Avskrivningar och nedskrivningar	10, 11, 12	-6 340	-29 339
Övriga rörelsekostnader		-464	-6 435
		-491 272	-508 566
Förvaltningsresultat		-5 899	-1 244
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag		0	-16 098
Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag		2 000	0
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som äranläggningstillgångar	6	6 895	6 937
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	8 941	771
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-3 655	-11 669
		14 181	-20 059
Resultat efter finansiella poster		8 281	-21 303
Resultat före skatt		8 281	-21 303

Moderstiftelsens balansräkning

Belopp i tkr då ej annat anges

	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	1 886	974
		1 886	974
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	11	39 877	37 803
Inventarier	12	20 771	22 444
Pågående nyanläggningar	14	0	0
		60 648	60 247
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	15, 16	72 479	72 479
Fordringar hos koncernföretag	21	396 681	345 778
Andelar i intresseföretag	17, 18	1 500	1 500
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19, 20	105 793	134 264
Andra långfristiga fordringar		57	102
		576 509	554 122
Summa anläggningstillgångar		639 044	615 343
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		40 832	31 268
Fordringar hos koncernföretag		4 067	58 297
Fordringar hos intresseföretag		2 184	184
Aktuella skattefordringar		0	2 704
Övriga fordringar	22	1 253	15 488
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	19 187	21 997
		67 524	129 938
<i>Kassa och bank</i>	29	21 409	22 487
Summa omsättningstillgångar		88 933	152 425
SUMMA TILLGÅNGAR		727 977	767 768

	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		10 467	10 467
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		311 828	333 131
Årets resultat		8 281	-21 303
Ändamålsenliga medel	24	4 284	4 354
Summa eget kapital		334 861	326 649
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	25	158 320	159 641
Summa avsättningar		158 320	159 641
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	26	64 879	65 123
Skulder till koncernföretag		85 285	0
Övriga skulder		20 000	20 000
Summa långfristiga skulder		170 164	85 123
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		244	244
Leverantörsskulder		10 423	41 366
Aktuella skatteskulder		1 197	0
Skulder till koncernföretag		5 907	113 092
Övriga skulder	27	17 831	10 004
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	29 031	31 648
Summa kortfristiga skulder		64 633	196 354
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		727 977	767 768

Moderstiftelsens kassaflödesanalys

Belopp i tkr då ej annat anges

	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		8 281	-21 303
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		4 135	49 608
Betald skatt		3 901	1 650
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		16 317	29 955
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-) / minskning (+) av rörelsefordringar		59 755	86 374
Ökning (+) / minskning (-) av rörelseskulder		-129 356	26 745
<i>Ökad (-), minskad (+) bindning i rörelsekapital</i>		<i>-69 601</i>	<i>113 119</i>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-53 284	143 074
Investeringsverksamheten			
Investeringar i byggnader och anläggningar		-3 757	-116 287
Investeringar i inventarier		-4 460	-8 406
Försäljning av byggnader och mark		0	750 945
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		180	6 227
Försäljning andelar koncernföretag		0	124
Förvärv av finansiella tillgångar		-614	-90 461
Avyttring av finansiella tillgångar		28 064	20 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		19 413	562 142
Finansieringsverksamheten			
Ökning (-) / minskning (+) långfr fordr. koncernföretag		-50 903	-345 778
Ökning (+) / minskning (-) av avsättningar		-1 390	2 477
Ökning (-) / minskning (+) av finansiella tillgångar		45	-102
Amortering av lån		-244	-448 767
Ökning (+) minskning (-) långfr skulder koncernföretag		85 285	-87 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		32 793	-879 670
Årets kassaflöde		-1 078	-174 454
Likvida medel vid årets början		22 487	196 941
Likvida medel vid årets slut	29	21 409	22 487

Noter

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Årsredovisningen och koncernredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år. Belopp i tkr där annat inte anges samt belopp inom parentes avser motsvarande värden föregående år.

KONCERNREDOVISNING

Koncernen utgörs av moderstiftelsen Stiftelsen Stora Sköndal och det helägda dotterbolaget Stora Sköndals Holding 1 AB, org. nr. 559050-5896 enligt not 14.

INTRESSEFÖRETAG OCH GEMENSAMT STYRT FÖRETAG

Intresseföretag redovisas i koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen i enlighet med ÅRL kap 7 §§25–29 varvid internvinsteliminering tillämpas.

VIKTIGA UPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Vid upprättandet av årsredovisningen ska vissa redovisningsmetoder och redovisningsprinciper användas, vars tillämpning kan vara baserad på svåra, komplexa och subjektiva bedömningar från företagsledningens sida. Alternativt på tidigare erfarenheter och antaganden som med hänsyn till omständigheterna bedöms som rimliga och realistiska. Användningen av uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder, liksom upplysningar avseende eventualförpliktelser per balansdagen och redovisad nettoomsättning och kostnader under perioden. Verkligt utfall kan med andra antaganden och under andra omständigheter avvika från dessa uppskattningar.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkter i vårdverksamheten redovisas i enlighet med BFNAR 2012:1 enligt uppdrag på löpande räkning, d.v.s.

i den period som prestationerna har utförts. Hyror faktureras i förskott men intäktsförs i den period som hyran avser. Erhållna bidrag intäktsförs vid bidragstillfället.

Fonder, villkorliga gåvor och bidrag

Fondmedlen utgörs av gåvor och donationer. Stiftelsen Stora Sköndal förvaltar dessa medel i enlighet med givarens lämnade förutsättningar och disponerar avkastning och kapital, till den del som inte är bundet, för ändamål som anknyter till stiftelsens verksamhet. Erhållna bidrag och kollekter redovisas till belopp som rörelseintäkt och används för att täcka kostnader i den löpande verksamheten.

Resultat av försäljningar

Vinster eller förluster vid försäljning av andra anläggningstillgångar än värdepapper redovisas bland övriga rörelseintäkter eller rörelsekostnader. Försäljning av anläggningstillgångar redovisas när bindande avtal träffats och risken övergått till köparen. Som försäljningsresultat redovisas skillnaden mellan köpeskilling och direkta och indirekta anskaffningskostnader. Resultat från försäljning av värdepapper i den löpande förvaltningen redovisas som resultat från finansiella investeringar.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Byggnader redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för årlig värdeminskning enligt plan och den komponentindelning som görs för varje byggnad. Anskaffningsvärdet definieras som samtliga externa kostnader som krävs för att byggnaden ska kunna tas i bruk för sitt syfte. Från detta anskaffningsvärde förs avdrag för erhållna bidrag hänförligt till byggnaden.

Som maskiner och inventarier redovisas sådana inventarier, maskiner, verktyg, fordon, installationer m.m. som utnyttjas inom verksamheten.

Som pågående nyanläggningar redovisas nedlagda kostnader för byggprojekt som ännu inte avslutats eller tagits i bruk.

Immateriella anläggningstillgångar

Datasystem av väsentligt värde för kommande år har redovisats som immateriella anläggningstillgångar. Bokfört värde utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärde och avskrivning enligt plan. Internt inom företaget har definitionen av datasystem av väsentligt värde skärpts vilket medför att investeringar i datasystem kommer att kostnadsföras i större utsträckning än tidigare år.

Komponentmetod vid redovisning av materiella anläggningstillgångar

Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms vara obegränsad.

AVSKRIVNINGAR

Den planenliga avskrivningen på immateriella anläggningstillgångar, markanläggningar och inventarier baseras på en bedömning av tillgångarnas nyttjandetid. Avskrivning av byggnader sker enligt komponentmetod där byggnadens anskaffningsvärde utgör avskrivningsunderlaget och där varje komponent skrivs av utifrån ett framräknat viktat återanskaffningsvärde. Planmässig avskrivning sker utifrån fastställda nyttjandetider enligt nedanstående tabell. Investeringsbidrag som erhålles vid anskaffning av anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde och därmed också underlaget för beräkning av avskrivningarnas storlek. Följande avskrivningstid tillämpas:

TILLGÅNGSSLAG	NYTTJANDETID
Immateriella anläggningstillgångar, datasystem	5 år
Byggnader, stomme	100 år
Byggnader, tak	50 år
Byggnader, fasad	40 år
Byggnader, inre ytskikt (golv, väggar, innertak)	35 år
Byggnader, installationer (el, rör, ventilation, hiss)	40 år
Byggnader, hyresgästanpassningar	15 år
Byggnadsinventarier	10 år
Maskiner och inventarier	10 år
Fordon	5 år
Datorer	5 år

ANDELAR I DOTTERFÖRETAG

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärdet inklusive lämnade aktieägartillskott minus avdrag för eventuella nedskrivningar. Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärde i enlighet med kapitel 11 i BFNAR 2012:1 och redovisas som en finansiell tillgång eller finansiell skuld i balansräkningen när stiftelsen blir part av instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts, och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Vid första redovisningstillfället värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärdet. Efter första redovisningstillfället värderas finansiella omsättnings-tillgångar enligt lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Finansiella anläggningstillgångar värderas efter det första redovisningstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Bedömning görs vid varje balansdag om det finns någon indikation på att de finansiella anläggningstillgångarna har minskat i värde och prövas om nedskrivningsbehov föreligger. Innehav i noterade aktier och andelar redovisas bland anläggningstillgångar med hänsyn till att syftet med innehavet är långsiktigt.

Värdering av finansiella skulder

Vid första redovisningstillfället värderas finansiella skulder till anskaffningsvärdet. Andra låneutgifter än ränta redovisas som en korrigering av lånets anskaffningsvärde och periodiseras som en del av räntekostnad enligt effektivräntemetoden. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga skulder till anskaffningsvärdet och långfristiga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Säkringsredovisning

Stora Sköndals Framtidsutveckling AB har avtal gällande ett antal ränteswappar med varierande nominella belopp och löptider. Avtalen har ingåtts med kreditgivare och är ett alternativ till fasträntelån. Syftet är att säkra risken för förändringar i framtida räntebetalningar på lån till rörlig ränta genom att växla en rörlig ränta, normalt 3 månader Stibor, mot en fast ränta med en angiven löptid. Koncernen tillämpar säkringsredovisning med avseende på säkring av ränterisk när det finns en ekonomisk relation mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten som överensstämmer med företagets mål för riskhantering.

Säkringsförhållandet är dokumenterat senast när säkringen ingås, där dokumentationen innefattar företagets mål för riskhantering, identifiering av den säkrade posten, säkringsinstrumentet och den säkrade risken samt metod för bedömning av effektivitet. Säkringsförhållandet förväntas vara effektivt för den period som säkringen har identifierats.

Orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrument och den säkrade posten som är hänförliga till den säkrade risken redovisas inte givet att kraven för säkringsredovisning uppfylls.

Vid säkring av ränterisk redovisas den erlagda respektive erhållna räntan på säkringsinstrumentet i samma period som den då räntan på den säkrade posten redovisas, vilket innebär att de realiserade värdeförändringarna redovisas i samma period i resultatet.

LEASINGAVTAL

Leasingavtal redovisas som operationell leasing det vill säga att avgifterna kostnadsförs löpande oavsett om avtalet avser finansiell eller operationell leasing. Hyra av externa lokaler och eller fastigheter redovisas under not och rubriceras där som leasing.

INKOMSTSKATTER

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då under-

liggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

ÄNDAMÅLSENLIGA MEDEL

I posten ändamålsenliga medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även not 24.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA EFTER AVSLUTAD ANSTÄLLNING

Stora Sköndal har avgiftsbestämd pensionsplan enligt ITP 1 och förmånsbestämd pensionsplan enligt KAP-KL. Utgifter för ITP 1 redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen. Pensionsåtagandet enligt KAP-KL tryggas genom kreditförsäkring hos PRI. Uppgift om pensionskuldens storlek erhålls från KPA. Avsättning till pensioner alternativt gottgörelse för pensionskostnader görs årligen varmed skuldfört belopp på konto avsatt för pensioner motsvarar framräknat pensionsåtagande per balansdagen.

KONCERNBIDRAG

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

DEFINITION AV EKONOMISKA TERMER

Justerat eget kapital – Eget kapital som inkluderar ändamålsenliga medel.

Övervärde fastighet – Skillnaden mellan marknadsvärde och bokfört restvärde.

Rörelsemarginal – Rörelseresultat i relation till nettoomsättning. För 2019 har vid beräkning korrigering gjorts för resultatpåverkan avseende avsättning för tryggande av pensionsåtagande inklusive löneskatten på avsättningen.

Nettomarginal – Nettoresultat i relation till nettoomsättning. (Korrigerat enligt ovan för 2019).

Avkastning på eget kapital – Nettoresultat i relation till justerat eget kapital.

Avkastning på totalt kapital – Rörelseresultat plus realiserade finansiella intäkter i relation till balansomslutningen.

Soliditet I – Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen.

Soliditet II – Soliditet I med tillägg för övervärde i fastigheter.

NOT 2 Nettoomsättning		
Koncernen	2019	2018
Vårdintäkter	390 848	359 760
Hysesintäkter	91 388	91 949
Barnomsorgsintäkter	40 477	36 004
Anslag och bidrag	2 093	4 609
Försäljningsintäkter	17 810	15 933
	542 616	508 255

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Vårdintäkter	390 848	359 760
Hysesintäkter	35 546	91 949
Barnomsorgsintäkter	40 477	36 004
Anslag och bidrag	2 093	4 609
Försäljningsintäkter	13 998	13 439
	482 962	505 761

NOT 3 Övriga rörelseintäkter		
Koncernen	2019	2018
Resultat vid avyttring materiella anläggningstillgångar	2 439	271
Resultat vid avyttring av andelar i koncernföretag	9 387	-15 918
Erhållna donationer och gåvor	628	13
Kollekter	16	204
Försäkringsersättningar	1 134	638
Övriga rörelseintäkter	830	452
	14 433	-14 339

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Resultat vid avyttring materiella anläggningstillgångar	80	271
Erhållna donationer och gåvor	628	13
Kollekter	16	204
Försäkringsersättningar	1 134	638
Övriga rörelseintäkter	553	436
	2 411	1 561

NOT 4 Övriga externa kostnader		
Koncernen	2019	2018
Fastighetskostnader	86 105	80 883
Inventarieunderhåll och leasing	3 896	3 956
Administration och försäljningskostnader	15 782	13 693
Externa konsulttjänster	27 005	31 057
	132 788	129 589

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Fastighetskostnader	86 105	80 883
Inventarieunderhåll och leasing	3 896	3 956
Administration och försäljningskostnader	15 783	15 881
Externa konsulttjänster	18 903	31 057
	124 686	131 777

NOT 5 Antal anställda, löner och andra ersättningar		
Koncernen	2019	2018
<i>Medelantalet anställda</i>		
Kvinnor	440	416
Män	90	76
	530	492
<i>Löner och andra ersättningar</i>		
Direktion och Direktör	2 583	2 024
Övriga anställda	229 799	213 112
	232 382	215 136
<i>Sociala kostnader</i>		
Direktion och Direktör	1 148	1 058
Övriga anställda	97 087	95 270
	98 235	96 328
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	330 617	311 464
<i>Varav pensionskostnader</i>		
Direktion och Direktör	429	476
Övriga anställda	25 442	28 029
	25 871	28 505

NOT 5 Antal anställda, löner och andra ersättningar

Direktionsarvoden till ledamöter i direktion och utskott uppgår till 1 077 tkr (693). Pensionsåtagandet enligt KAP-KL tryggas genom kreditförsäkring hos PRI. Årets gottgörelse avseende tryggande av pensionsåtagandet enligt KAP-KL uppgick till + 1 321 tkr att jämföra med föregående års avsättning på -2 993 tkr. Direktör har enligt anställningsavtal rätt till individuell pensionslösning procent av bruttolönen.

Direktionen består av 8 (8) ledamöter och ledningsgruppen av 11 (11) medlemmar.

Moderstiftelsen	2019	2018
<i>Medelantalet anställda</i>		
Kvinnor	430	409
Män	83	72
	513	481
<i>Löner och andra ersättningar</i>		
Direktion och Direktör	2 583	2 024
Övriga anställda	223 241	207 733
	225 824	209 757
<i>Sociala kostnader</i>		
Direktion och Direktör	1 148	1 058
Övriga anställda	94 963	93 570
	96 111	94 628
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	321 935	304 385
<i>Varav pensionskostnader</i>		
Direktion och Direktör	429	476
Övriga anställda	24 840	27 605
	25 269	28 081

Direktionsarvoden till ledamöter i direktion och utskott uppgår till 1 077 tkr (693). Pensionsåtagandet enligt KAP-KL tryggas genom kreditförsäkring hos PRI. Årets gottgörelse avseende tryggande av pensionsåtagandet enligt KAP-KL uppgick till en 1 321 tkr att jämföra med föregående års avsättning på -2 993 tkr. Direktör har enligt anställningsavtal rätt till individuell pensionslösning motsvarande 25 procent av bruttolönen.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i direktionen	50%	43%
Andel män i direktionen	50%	57%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	91%	91%
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	9%	9%

Direktionen består av 8 (8) ledamöter och ledningsgruppen av 11 (11) medlemmar.

NOT 6 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		
Koncernen	2019	2018
Utdelning blandfonder	5 302	4 942
Försäljningsresultat aktier	1 593	1 994
	6 895	6 937

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Utdelning blandfonder	5 302	4 942
Försäljningsresultat aktier	1 593	1 994
	6 895	6 937

NOT 7 Ränteintäkter och liknande intäkter		
Koncernen	2019	2018
Övriga ränteintäkter	85	12
	85	12

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Ränteintäkter från koncernföretag	8 856	759
Övriga ränteintäkter	84	12
	8 941	771

NOT 8 Räntekostnader och liknande kostnader		
Koncernen	2019	2018
Räntekostnader kreditinstitut	9 590	11 193
Räntekostnader övrigt	202	476
	9 792	11 669

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Räntekostnader kreditinstitut	1 373	11 193
Räntekostnader övrigt	187	476
Räntekostnader, koncern	2 095	0
	3 655	11 669

NOT 9 Aktuell och uppskjuten skatt				
Koncernen	2019		2018	
<i>Skatt på årets resultat</i>				
Aktuell skatt		-1 753		-122
Uppskjuten skatt		519		-61
Totalt redovisad skatt		-1 234		-183
<i>Avstämning av effektiv skatt</i>				
	%	Belopp	%	Belopp
Redovisat resultat före skatt		17 748		-26 810
Skatt enligt gällande skattesats för koncernen	21,40	-3 798	22,00	5 898
Andra icke-avdragsgilla kostnader	6,90	-1 222	-5,70	-1 525
Ej skattepliktiga intäkter	-11,30	2 013	0,20	61
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	0,00	0	0,30	70
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande skattefri verksamhet	-10,00	1 772	-17,50	-4 687
Redovisad effektiv skatt		6,95		-0,68

Moderstiftelsen

Moderstiftelsen är begränsad skattskyldig och betalar därför ingen skatt.

NOT 10 Balanserade utgifter		
Koncernen	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	11 457	8 811
Inköp	1 941	2 915
Försäljningar/utrangeringar	-51	-270
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>13 347</i>	<i>11 457</i>
Ingående avskrivningar	-7 574	-7 124
Försäljningar/utrangeringar	51	270
Årets avskrivningar	-1 020	-720
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-8 543</i>	<i>-7 574</i>
Utgående redovisat värde	4 804	3 883

De balanserade utgifterna avser verksamhetsgemensamma datasystem som är av väsentligt värde för verksamheten.

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	7 528	8 811
Inköp	1 249	2 915
Försäljningar/utrangeringar	-51	-4 198
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>8 726</i>	<i>7 528</i>
Ingående avskrivningar	-6 555	-7 124
Försäljningar/utrangeringar	51	1 287
Årets avskrivningar	-336	-718
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-6 840</i>	<i>-6 555</i>
Utgående redovisat värde	1 886	974

NOT 11 Byggnader och mark		
Koncernen	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	716 535	1 244 305
Inköp	28 106	659 883
Försäljningar/utrangeringar	0	-1 215 811
Omklassificeringar	87 898	28 158
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>832 539</i>	<i>716 535</i>
Ingående avskrivningar	-38 829	-433 837
Försäljningar/utrangeringar	0	419 391
Årets avskrivningar	-22 067	-24 383
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-60 896</i>	<i>-38 829</i>
Ingående nedskrivningar	0	-17 000
Återförda nedskrivningar	0	17 000
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Utgående redovisat värde	771 643	677 706

Moderstiftelsen		
	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	76 577	1 085 640
Inköp	3 757	19 925
Försäljningar/utrangeringar	0	-1 062 231
Omklassificeringar	0	33 243
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>80 334</i>	<i>76 577</i>
Ingående avskrivningar	-38 774	-433 837
Försäljningar/utrangeringar	0	419 391
Årets avskrivningar	-1 682	-24 328
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-40 456</i>	<i>-38 774</i>
Ingående nedskrivningar	0	-17 000
Återförda nedskrivningar	0	17 000
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Utgående redovisat värde	39 877	37 803

NOT 12 Maskiner och inventarier		
Koncernen	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	84 689	92 731
Inköp	3 488	8 368
Försäljningar/utrangeringar	-31 519	-16 411
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>56 657</i>	<i>84 689</i>
Ingående avskrivningar	-59 369	-68 424
Försäljningar/utrangeringar	30 879	13 351
Årets avskrivningar	-4 546	-4 295
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-33 035</i>	<i>-59 369</i>
Utgående redovisat värde	23 622	25 320
Kostnader för hyra av anläggningstillgångar	2 664	2 320
Moderstiftelsen	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	81 812	92 731
Inköp	3 212	5 491
Försäljningar/utrangeringar	-31 429	-16 411
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>53 595</i>	<i>81 812</i>
Ingående avskrivningar	-59 368	-68 424
Försäljningar/utrangeringar	30 865	13 351
Årets avskrivningar	-4 321	-4 295
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-32 824</i>	<i>-59 368</i>
Utgående redovisat värde	20 771	22 444
Kostnader för hyra av anläggningstillgångar	2 444	2 239

NOT 13 Operationell leasing		
Koncernen	2019	2018
Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal.		
Inom ett år	34 412	32 071
Senare än ett år men inom fem år	126 799	128 882
Senare än fem år	148 695	176 128
	309 906	337 081
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	32 379	29 943
	32 379	29 943

Jämförelsesiffor för 2018 har korrigerats.

Av totalbeloppet för framtida leasingavgifter utgör hyra i externt förhyrda lokaler 306 367 tkr (333 247 tkr).

Moderstiftelsen		
Koncernen	2019	2018
Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal.		
Inom ett år	77 230	72 723
Senare än ett år men inom fem år	162 501	159 140
Senare än fem år	148 695	174 640
	388 426	406 503
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	73 743	29 862
	73 743	29 862

Jämförelsesiffor för 2018 har korrigerats. Av totalbeloppet för framtida leasingavgifter utgör hyra i externt förhyrda lokaler 293 055 tkr (318 377 tkr). Lokalhyror för inom koncernen förhyrda lokaler utgör 92 186 tkr (84 797 tkr).

NOT 14 Pågående nyanläggningar		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde	140 421	68 408
Inköp	56 300	236 783
Försäljningar/utrangeringar	-2 338	-114 527
Omklassificeringar	-87 898	-50 243
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>106 485</i>	<i>140 421</i>
Utgående redovisat värde	106 485	140 421
Moderstiftelsen		
	19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	68 408
Inköp	0	96 362
Försäljningar/utrangeringar	0	-114 527
Omklassificeringar	0	-50 243
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Utgående redovisat värde	0	0

NOT 15 Andelar i koncernföretag		
Moderstiftelsen	19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde	88 500	1 200
Aktieägartillskott	0	87 500
Årets försäljningar	0	-200
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>88 500</i>	<i>88 500</i>
Ingående nedskrivningar	-16 021	0
Årets nedskrivningar	0	-16 021
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>-16 021</i>	<i>-16 021</i>
Utgående redovisat värde	72 479	72 479

NOT 16 Specifikation av moderstiftelsens och koncernens innehav av andelar i koncernföretag						
Namn / Org.nr / Säte	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde	Eget kapital	Resultat
Stora Sköndal Holding 1 / 559050-5896 / Stockholm	100%	100%	1 000	72 479	95 233	22 785
Stora Sköndal Holding 3 / 559055-3219 / Stockholm	100%	100%	500			
Stora Sköndal Fastighetsförvaltning AB / 559060-9441 / Stockholm	100%	100%	500			
Stora Sköndals Fastighet Tomt 7 AB / 559093-4591 / Stockholm	100%	100%	500			
Stora Sköndal Fastighetsprojekt AB / 559059-9915 / Stockholm	100%	100%	500			
Stora Sköndal Bygg AB / 559055-3136 / Stockholm	100%	100%	500			
Stora Sköndals Framtidsutveckling AB / 559093-4559 / Stockholm	100%	100%	500			
Stora Sköndal Arbetskraft AB / 559055-3136 / Stockholm	100%	100%	500			
				72 479		

NOT 17 Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde	12 503	11 340
Inköp	4 971	1 163
Erhållen utdelning	-2 000	0
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>15 474</i>	<i>12 503</i>
Utgående redovisat värde	15 474	12 503
Moderstiftelsen		
	19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 500	1 500
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>
Utgående redovisat värde	1 500	1 500

NOT 18 Specifikation andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag				
Koncernen				
	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Ersta Sköndal Bräcke Högskola AB	40	40	0	15 974
				15 974
	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
Ersta Sköndal Bräcke Högskola AB	556688-5280	Stockholm	38 686	12 429
Moderstiftelsen				
	Kapital- andel	Rösträtts- andel		Bokfört värde
Ersta Sköndal Bräcke Högskola AB	40	40		1 500
				1 500
	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
Ersta Sköndal Bräcke Högskola AB	556688-5280	Stockholm	38 686	12 429
NOT 19 Andra långfristiga värdepappersinnehav				
Koncernen				
			19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde			134 264	61 809
Inköp			614	90 461
Försäljningar/utrangeringar			-29 086	-18 006
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>			105 793	134 264
Utgående redovisat värde			105 793	134 264
Moderstiftelsen				
			19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde			134 264	61 809
Inköp			614	90 461
Försäljningar/utrangeringar			-29 086	-18 006
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>			105 793	134 264
Utgående redovisat värde			105 793	134 264

NOT 20 Specifikation andra långfristiga värdepappersinnehav		
Koncernen		
	Marknads- värde	Marknads- värde
Aktier och fondandelar	19-12-31	18-12-31
Danske Bank förvaltning	24 924	30 388
Danske Bank kontantdepå	0	441
Handelsbanken förvaltning	32 100	31 912
Cliens kapitalförvaltning	22 660	35 404
United Bankers	46 945	41 184
SEB förvaltning	684	0
	127 312	139 329
Moderstiftelsen		
	Marknads- värde	Marknads- värde
Aktier och fondandelar	19-12-31	18-12-31
Danske Bank förvaltning	24 924	30 388
Danske Bank kontantdepå	0	441
Handelsbanken förvaltning	32 100	31 912
Cliens kapitalförvaltning	22 660	35 404
United Bankers	46 945	41 184
SEB förvaltning	684	0
	127 312	139 329
NOT 21 Andra långfristiga fordringar		
Moderstiftelsen		
	19-12-31	18-12-31
Ingående anskaffningsvärde	345 778	0
Tillkommande reversfordran koncern	50 903	345 778
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</i>	396 681	345 778
Utgående redovisat värde	396 681	345 778

NOT 22 Övriga fordringar		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
Övriga avräkningsfordringar	1 696	10 503
Fordran mervärdesskatt	12 469	6 095
	14 165	16 598

Moderstiftelsen		
	19-12-31	18-12-31
Övriga avräkningsfordringar	1 253	9 393
Fordran mervärdesskatt	0	6 095
	1 253	15 488

NOT 23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
Förutbetalda hyresutgifter	7 344	10 763
Förutbetalda arbetsgivaravgifter	0	21
Förutbetalda leverantörsfakturor	1 360	1 314
Övriga förutbetalda kostnader	3 631	396
Upplupna kundfakturor	2 775	7 592
Upplupna inkomsträntor	3 481	1 788
Övriga upplupna intäkter	307	413
	18 898	22 286

Moderstiftelsen		
	19-12-31	18-12-31
Förutbetalda hyresutgifter	11 115	10 763
Förutbetalda arbetsgivaravgifter	0	21
Förutbetalda leverantörsfakturor	1 360	1 314
Övriga förutbetalda kostnader	298	396
Upplupna kundfakturor	2 775	7 592
Upplupna inkomsträntor	3 481	1 788
Övriga upplupna intäkter	158	124
	19 187	21 997

NOT 24 Ändamålsbestämda medel		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
<i>Egna fonder</i>		
Ingående kapital	4 195	4 710
Årets utdelningar	-70	-515
	4 125	4 195

<i>Villkorliga gåvor</i>		
	19-12-31	18-12-31
Ingående kapital	159	159
Årets utdelningar	0	0
	159	159

<i>Egna fondmedel</i>		
	19-12-31	18-12-31
Elisabeth Wennholms Fond – Forskning vården	528	528
Stipendiefonden – Diakoni- och kyrkomusik	0	68
Diakonisällskapets stipendiefond – Fortbildning diakoner	545	478
Nancy och Sigrid Samuelssons fond – Investeringar, handikapp	139	139
Stora Sköndals kyrkogårdsfond – Gravvård	0	40
Hilmer och Ellen Pehrsons fond – Utsmyckning kyrkan	1 126	1 126
Brita och Egon Nirins fond – Utveckling demensvård	477	506
Annamarie Östfors fond – Kyrklig verksamhet	464	464
Sture Ramströms diakonifond – Understöd, behövande	35	35
Ingrid Blomqvists volontärfond – Volontärbete omsorg	265	265
Bror Nybacks minne – Understöd, behövande	102	102
Kerstin Tetzells fond – Främjande diakoni	444	444
	4 125	4 195

Koncernen		
	19-12-31	18-12-31
<i>Egna fonder</i>		
Ingående kapital	4 195	4 710
Årets utdelningar	-70	-515
	4 125	4 195

<i>Villkorliga gåvor</i>		
	19-12-31	18-12-31
Ingående kapital	159	159
Årets utdelningar	0	0
	159	159

<i>Egna fondmedel</i>		
	19-12-31	18-12-31
Elisabeth Wennholms Fond – Forskning vården	528	528
Stipendiefonden – Diakoni- och kyrkomusik	0	68
Diakonisällskapets stipendiefond – Fortbildning diakoner	545	478
Nancy och Sigrid Samuelssons fond – Investeringar, handikapp	139	139
Stora Sköndals kyrkogårdsfond – Gravvård	0	40
Hilmer och Ellen Pehrsons fond – Utsmyckning kyrkan	1 126	1 126
Brita och Egon Nirins fond – Utveckling demensvård	477	506
Annamarie Östfors fond – Kyrklig verksamhet	464	464
Sture Ramströms diakonifond – Understöd, behövande	35	35
Ingrid Blomqvists volontärfond – Volontärbete omsorg	265	265
Bror Nybacks minne – Understöd, behövande	102	102
Kerstin Tetzells fond – Främjande diakoni	444	444
	4 125	4 195

NOT 25 Avsättningar till pensioner		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
Ingående värde konto avsatt till pensioner	159 641	156 649
Årets avsättning till konot avsatt till pensioner	0	2 993
Årets gottgörelse från konto avsatt till pensioner	-1 321	0
	158 320	159 641

Kapitalvärdet per 2019-12-31 uppgår till 158 320, vilket är lika med det bokförda värdet.

Moderstiftelsen	19-12-31	18-12-31
Ingående värde konto avsatt till pensioner	159 641	156 649
Årets avsättning till konot avsatt till pensioner	0	2 993
Årets gottgörelse från konto avsatt till pensioner	-1 321	0
	158 320	159 641

Kapitalvärdet per 2019-12-31 uppgår till 158 320, vilket är lika med det bokförda värdet.

NOT 26 Långfristiga skulder		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
<i>Förfaller inom fem år efter balansdagen</i>		
Skulder till kreditinstitut / in-teckningslån	508 806	468 550
Deponerade medel framtida markförsäljning	20 000	20 000
	528 806	488 550

Moderstiftelsen	19-12-31	18-12-31
<i>Förfaller inom fem år efter balansdagen</i>		
Skulder till kreditinstitut / in-teckningslån	65 123	65 368
Deponerade medel framtida markförsäljning	20 000	20 000
	85 123	85 368

NOT 27 Övriga skulder		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
Personalskatter	5 015	4 621
Lagstadgade sociala avgifter	6 025	5 575
Övriga kortfristiga skulder	10 029	5 786
	21 069	15 982

Moderstiftelsen	19-12-31	18-12-31
Personalskatter	4 886	4 470
Lagstadgade sociala avgifter	5 874	5 398
Skulder mervärdesskatt	3 106	0
Övriga kortfristiga skulder	3 965	136
	17 831	10 004

NOT 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
Oreglerad semester- och övertidsskuld	13 124	11 739
Upplupna löner och lönebikostnader	5 957	6 712
Upplupna räntekostnader	990	1 137
Upplupna leverantörsfakturor	5 848	6 137
Övriga upplupna kostnader	6 916	3 587
Förutbetalda hyresintäkter	10 403	13 437
Övriga förutbetalda intäkter	350	201
	43 586	42 950

Moderstiftelsen	19-12-31	18-12-31
Oreglerad semester- och övertidsskuld	12 822	11 503
Upplupna löner och lönebikostnader	5 940	6 601
Upplupna räntekostnader	228	1 137
Upplupna leverantörsfakturor	2 377	6 055
Övriga upplupna kostnader	4 551	3 443
Förutbetalda hyresintäkter	2 818	2 709
Övriga förutbetalda intäkter	295	201
	29 031	31 649

NOT 29 Likvida medel		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
<i>Likvida medel utgörs av</i>		
Kassa och bank	28 634	21 377
Spärrmedel	10 000	10 000
	38 634	31 377

Moderstiftelsen		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
<i>Likvida medel utgörs av</i>		
Kassa och bank	11 409	12 487
Spärrmedel	10 000	10 000
	21 409	22 487

NOT 30 Ställda säkerheter		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
<i>För skulder till kreditinstitut</i>		
Låneskulder	522 688	517 668
Undervärde räntederivat	0	6 000
	522 688	523 688

<i>För övriga långfristiga skulder</i>		
PRI, för kreditförsäkring av pensionsåtagande	144 875	144 875
Förvaltnings AB Storskogen, för hyresåtagande	13 160	13 160
	158 035	158 035

<i>Eventualförpliktelser</i>		
Medel på spärrkonto	10 000	10 000
Eventualförpliktelser	10 000	10 000
	20 000	20 000

Moderstiftelsen		
Koncernen	19-12-31	18-12-31
<i>För skulder till kreditinstitut</i>		
Låneskulder	68 408	84 408
	68 408	84 408

<i>För övriga långfristiga skulder</i>		
Pant för dotterbolags lån	25 000	0
	25 000	0

<i>Eventualförpliktesler</i>		
Medel på spärrkonto	10 000	10 000
Eventualförpliktelser	10 000	10 000
	20 000	20 000

NOT 31 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut		
Koncernen		

Ledningen och direktionen har ännu inte utvärderat effekterna av den pågående COVID-19 pandemin. Läget är osäkert och effekterna kan i nuläget inte kvantifieras. Rutiner och processer för att minimera riskerna för spridning är till viss del inarbetade men vissa risker kvarstår dock alltid. Bedömningen är att moderstiftelsen och koncernbolagen kommer att påverkas negativt, dels att själva verksamheten begränsas (besök av närstående och aktiviteter minimeras liksom daglig verksamhet) för de boende och dels i ökade personalkostnader och materialkostnader främst inom verksamheten äldreomsorgen men även inom stöd och omsorg och neurologiska rehabiliteringskliniken. Pandemin kan också komma att påverka arbetet med exploateringen av den nya bostadsutvecklingsprojektet och stadsdelen Stora Sköndal.

Direktion

MARGARETHE ISBERG, ORDFÖRANDE

Kommer senast från tjänsten som domprost i Västerås stift. Arbetat som präst i mer än 40 år, varav 25 år i Stockholms stift – huvudsakligen i Huddinge. Har haft uppdrag i kyrkomötet och kyrkostyrelsen. Hon är en del av Stora Sköndals direktion sedan 2014.

STEN BOSTRÖM, VICE ORDFÖRANDE

Samhällsadministrativ utbildning och sakkunnig i läkemedels-, hälso- och sjukvårdsfrågor för äldre inom PRO. Aktiv inom Personskadeförbundet RTP och Reumatiker-distriktet i Stockholm. Ingått i Stora Sköndals direktion sedan 2016.

MAGNUS BODIN

Diakon och socionom med magisterexamen i socialt arbete. Stor erfarenhet av människovårdande arbete inom både ideell och offentlig sektor. Är verksam som strateg inom diakonal utveckling på Svenska Kyrkans kansli. Har suttit i Stora Sköndals direktion sedan 2014.

TOMMY LENBERG

VD för branschorganisationen Byggherrarna. Har tidigare haft chefsbefattningar i Stockholms läns landstings fastighetsbolag Locum samt varit förvaltningschef för landstingsservice i Uppsala läns landsting. Har varit med i Stora Sköndals direktion sedan 2017.

NALIN PEKGUL

Arbetar som sjuksköterska. Ledamot av Sveriges riksdag 1994–2002. Startade SSU-Tenstas läxläsningssamfund 1989. Sitter sedan 2016 i Stora Sköndals direktion.

VIVECA BERGSTEDT STEN

Jur. kand. och civilekonom som har arbetat som chefsjurist på flera större bolag. Författare och föreläsare, har skrivit juridiska fackböcker och kriminal – och ungdomsromaner. Styrelseledamot i Systembolaget och Eknö Hemman. Sitter i Stora Sköndals direktion sedan mars 2019.

ANDERS LAGO

Ordförande för HSB Riksförbund. Ledamot i styrelserna Folksam SAK, kooperationens biståndsorganisation We effect samt Riksförbundet FUB. Var under åren 1998–2011 ordförande i Kommunstyrelsen i Södertälje kommun, samt ordförande för Telge-koncernen. Är med i Stora Sköndals direktion sedan 2019.

ÅSA ANDERSSON, DIREKTOR/VD

Utbildad sjuksköterska med vidareutbildning inom service management och sociallagstiftningen. Har startat och drivit eget vårdbolag, arbetat som chef på övergripande nivå på Aleris och Vardaga. Verksam som direktor på Stora Sköndal sedan 2010.

Ledningsgrupp

Åsa Andersson, Direktör/VD

Marie Linné, Områdeschef Neurologisk rehabilitering

Filippa Kreibom, Områdeschef Förskola

Annika Elfström, Affärsutvecklingschef

Sanna Tidala, Kvalitetschef

Anna Toll, Områdeschef Stöd och omsorg

Elin Vikström, Personalchef

Lena Hjälmrud, Marknads- och kommunikationschef

Helena Gille, Äldreomsorgschef

Maria Fredriksson, Ekonomischef

Tomas Krywult, Fastighetschef

ÖVRIGT NOTERAT

I enlighet med stiftelselagen samt årsredovisningslagen har revision genomförts av stiftelsen Stora Sköndals årsredovisning och koncernredovisning liksom hållbarhetsredovisning för år 2019. Direktionen har fastställt års- samt hållbarhetsredovisning varefter revisorerna har överlämnat revisionsberättelse och yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten till direktionen.

Årsberättelsen omfattar ytterligare information om verksamheten som inte ingår i revisorernas uppdrag. På grund av detta saknas signaturer från direktionen, revisionsberättelse samt yttrande över hållbarhetsrapporten i själva årsberättelsen.

Om information eller kopia önskas på direktionens signaturer, revisionsberättelse och/eller yttrande angående den lagstadgade hållbarhetsrapporten vänligen kontakta: ekonomi@storaskondal.se.

Ögonblick från året

Stora Sköndal posts include:

- 61 gilla-markeringar: Stora Sköndal Snart kan vi ge oss ut på Drevvikens is igen. Håll koll på måtningar här: www.stockholm.se/lojtsbanor (änk i bio). Den... 18 januari 2019
- 84 gilla-markeringar: Stora Sköndal Narnia? Nej förskolan Lilla Sköndal #sköndal #storasköndal #förskola #våran #vinter 4 februari 2019
- 75 gilla-markeringar: Stora Sköndal Love the ladies! Boende och medarbetare på tur till Steam Hotel i Västerås för spa, god mat och mjuka morgonrockar. Så... 11 februari 2019
- 72 gilla-markeringar: Stora Sköndal Gröna fingrar? Nu finns möjlighet att hyra en odlingslott på lättet ner mot Drevviken. Begränsat antal, först till kvarn. Priset är 300... 20 juli 2019
- 59 gilla-markeringar: Stora Sköndal En fin sommar önskar vi alla våra följare. Det är härligt att de är tillbaka på området. #storsköndalträckehögskola #sommartid #storasköndal 20 juli 2019
- 52 gilla-markeringar: Stora Sköndal Bakom denna mur utbildas framtidens socionomer. Det är härligt att de är tillbaka på området. #storsköndalträckehögskola #socionom #storasköndal
- 125 gilla-markeringar: Stora Sköndal Vi har världens bästa medarbetare! Två dagar av inspiration, gemenskap och skrämt. Vad vore vi utan er?! #storasköndal #sköndal #värdegrundsdag
- 67 gilla-markeringar: Stora Sköndal Gör som Glenn, vår alldes egna Picasso. Greppa penseln och inspireras av höstens färgprakt. Naturnära äldreomsorg! #storasköndal #äldreomsorg #höst
- 74 gilla-markeringar: Stora Sköndal På deras äldreboende får de äldre träffa förskolebarn. #storasköndal #äldreomsorg #tollarenecka
- 109 gilla-markeringar: Stora Sköndal Klara färdiga spring! Förskolans dag firades med Bamsesopp och hejskack från våra äldreboenden. Teamwork! #förskolansdag #äldreomsorg #barnse
- 63 gilla-markeringar: Stora Sköndal Biskut, klubbat igår i stadsbyggnadsnämnden. Nu blir det bostads- och hyresrätter, nya skolor, verksamhetslokaler och... 11 februari 2019
- 64 gilla-markeringar: Stora Sköndal Just nu Afterwork i Kristinahuset och vad är mer perfekt än en sovgästräff med havsutsikt? Kanske ett glas av något härligt läskande slag... 11 februari 2019
- 92 gilla-markeringar: Stora Sköndal En härlig trio besökte @matouftertid och pratade om djurens positiva hälsoeffekter på äldre. Vår boende Karin var på plats och även glädjespridaren Akilles. #äldreträff 21 oktober 2019
- 64 gilla-markeringar: Stora Sköndal Stora Sköndals kapell håller öppet för luständning på lördag, alla helgens dag kl. 14-19. Kom och tänd ett ljus och skänk en tanke på de... 21 oktober 2019
- 69 gilla-markeringar: Stora Sköndal Det behöver inte vara sommar och bad för att kunna njuta av ett soligt Drevviken. Det har vår dagliga verksamhet koll på. #dagligverksamhet #drevviken #storasköndal
- 33 gilla-markeringar: Stora Sköndal Gremscenen på förskolan ger nya möjligheter till berättande. Projekt rymden får en helt ny innebörd. Kan man verkligen flyga i rymden... 11 februari 2019
- 45 gilla-markeringar: Stora Sköndal Med ett fiskekort kan du fånga en sån här baddare i Drevviken. Nästan lika stor som fiskarens leende. Du kan få om hur du... 4 juni 2019
- 56 gilla-markeringar: Stora Sköndal Du vet väl att din fyrbenta vän är välkommen till café Kristinahuset. Passa på i helgen när... och värme utövas. Kanske ett svalkande dopp i Drevviken? 4 juni 2019
- 64 gilla-markeringar: Stora Sköndal Förskolebarnen vet hur sommarkänslan fixas: nyplockade blommor och smultronläkka strålar. Trevlig helg önskar vi alla följare. 4 juni 2019
- 41 gilla-markeringar: Stora Sköndal Ikväll kl 19 blöder Första församling in till konsert i Stora Sköndals kapell. En stråkkvartett uppträder med varierad musik... 11 februari 2019
- 60 gilla-markeringar: Stora Sköndal Efter helgens succé med ca 2000 besökare tyler vi nu på inför kommande 2:a adventshelg. På lördag kl 10 slår vi upp... 5 december 2019
- 104 gilla-markeringar: Stora Sköndal Nobelvecka = festligheter. Vad är väl en bal i blå hallen när man kan få en smakfull 3-rätters serverad av proff... 11 februari 2019
- 53 gilla-markeringar: Stora Sköndal Ett händelserikt år går mot sitt slut. God jul och gott nytt år. Tack för att ni följer med oss! 20 december 2019

Stora Sköndal på sociala medier:

[instagram.com/storasköndal](https://www.instagram.com/storasköndal)

[facebook.com/storasköndal](https://www.facebook.com/storasköndal)

[linkedin.com/storasköndal](https://www.linkedin.com/storasköndal)

A close-up photograph of magnolia flowers in various stages of bloom. The flowers are a mix of white and pinkish-purple. Some are fully open, while others are still in bud form. The background is softly blurred, showing more flowers and branches.

Jämlikhet Omtanke Förändring

Jämlikhet för att alla människor
är lika mycket värda

Omtanke för att det är så
vi bygger ett gott samhälle

Förändring för att
vi inte är där än

Det här är Stiftelsen Stora Sköndal

Stiftelsen Stora Sköndal har sitt ursprung i Svenska Diakonisällskapet. År 1905 köpte man området vid Drevviken utanför Stockholm för att här bedriva utbildning och socialt arbete. Man började med ett vårdhem för epileptiker och utökade sedan verksamheten till att bland annat omfatta utbildning i diakonalt och socialt arbete, verkstäder för funktionshindrade, park- och jordbruksarbete, vård för alkoholister och arbetsterapi.

Idag ryms äldreomsorg, förskola, ensamkommande flyktingbarn, neurologisk rehabilitering, högskola, och människor med funktionsnedsättning inom vår verksamhet. Vår vision är ett samhälle med självklar plats för alla. Två saker gör oss annorlunda: Vi återinvesterar vår vinst i verksamheterna och vi arbetar diakonalt – i människans tjänst. Att vi inte delar ut någon vinst gör att vi kan satsa alla resurser på att utföra vårt uppdrag så bra som möjligt. Att arbeta i människans tjänst handlar om att agera utan krav på motprestation. För oss innebär det också att vi ställer all vår kunskap och kompetens till förfogande. Vi finns för att kunna ge medmänsklig omsorg och utveckling utan religiös eller politisk påverkan.

www.storaskondal.se

